

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Nekoliko števil.

Pred nami leži debela knjiga „XV. letopis Zveze slovenskih posojilnic v Celju za leto 1904.“ Zanimiva in važna je ta knjiga, kajti v njej se zrcali delovanje največjih in najvažnejših slovenskih posojilnic.

Naravno je, da smo pregledujoč to knjigo vzeli v roko še drugo, ki jo takorekoč popolnjuje, ker podaja sliko drugega dela slovenske zadrugne organizacije, namreč „Letopis Gospodarske zveze“ (sedaj „Zadrugne zveze“) v Ljubljani za leti 1902. in 1903.

Celotno podoba o stanju in delovanju slovenskih zadrug in sploh slovenskega zadrugništva bi mogli dobiti šele v tem slučaju, če bi imeli v roki enake izkaze „Goriške zveze“, vendar se da napraviti vsaj mala podoba.

Vseh slovenskih in hrvaških zadrug na Slovenskem, v Istri in v Dalmaciji je bilo 1904. leta 648, in sicer na Koroškem 31, na Kranjskem 245, na Primorskem 177, na Štajerskem 98, in v Dalmaciji 97.

Izmed teh jih je bilo pri „Zvezi celjskih posojilnic“ 140, ostale pa so bile v raznih drugih zvezah ali pa pri nobeni.

Ozirali se bomo le na denarne zadruge, torej na posojilnice in hranilnice. Teh je bilo leta 1904. pri „Celjski zvezi“ 109, leta 1903. pri „Zadrugni zvezi“ pa 124. Ali nekaj jih je odpadlo, ker so pristopile „Goriški zvezi“, nekaj jih pa še odpade, ker se snuje posebna „Istrska zveza“ — tako da sta po številu denarnih zadrug obe zvezi precej enaki. A le po številu.

„Celjska zveza“ je seveda v vseh drugih ozirih daleč naprej „Zadrugni zvezi“.

Članov ima „Celjska zveza“ 70.339, „Zadrugna zveza“ pa za več kot polovico manj, namreč le 32.682.

Deleži znašajo pri „Celjski zvezi“ 2.065.489 K 98 vin., pri „Zadrugni zvezi“ pa samo 319.319 K 22 vin. „Celjska zveza“ ima torej kar za 1.746.170 K 76 vin. več deležev, in torej temu primerno več garancije, kakor „Zadrugna zveza“.

Hranilnih vlog imajo zadruge „Celjske zveze“ 70.290.174 K 41 vin., zadruge klerikalne „Zadrugne zveze“ pa 26.649.688 K 28 vin. Pri „Celjski zvezi“ je torej 43.640.486 K 13 vin. več kapitala kakor pri „Zadrugni zvezi“.

Rezervni zakladi „Celjski zvezi“ pripadajočih zadrug znašajo 2.996.412 K 51 vin., pri zadrugah, ki spadajo k „Zadrugni zvezi“, pa le 522.048 K 24 vin. Pri „Celjski zvezi“ stoječe denarne zadruge imajo torej kar za 2.474.364 K 27 vin. več rezervnih fondov, kakor pa okrog „Zadrugne zveze“ zbrane zadruge. Seveda je temu primerna tudi varnost.

Te številke tudi osvetljujejo, kako smešno je pisarjenje klerikalnih listov, da je njihova zadrugna organizacija jedro slovenske gospodarske organizacije. „Zadrugna zveza“ se „Celjski zvezi“ še primerjati ne more. In če se še pomisli, da je pri „Celjski zvezi“ pripadajočih zadrugah naložen samo naroden ljudski kapital, pri „Zadrugni zvezi“ pa večinoma cerkveni denar, potem je celo jasno, katera organizacija je prava slovenska narodna organizacija.

Naj se nam ne ugovarja, ker smo primerjali izkaze „Celjske zveze“ za leto 1904. z izkazi „Zadrugne zveze“ za leto 1903. Razložek je brezpomemben, kajti „Zadrugna zveza“ v enem letu ni mogla dosti napredovati, nego je še nazadovala, ker so odpadle „Goriške zadruge“.

V prihodnjih letih bo razložek še večji, kajti „Celjska zveza“ se je reorganizirala in dobi brez dvoma mnogo novih članov.

V enem oziru pa nadkriljuje „Zadrugna zveza“ res „znamenito“ „Celjsko zvezo“, namreč glede — uradnih stroškov.

V tem oziru je primerjanje jako poučno, pri čemer se ne bomo nič ozirali na to, da je na primer revizija kake velike posojilnice vse drugače težavna revizija, kakor revizija kake male posojilnice kje v hribih.

„Zadrugna zveza“ je leta 1903. izdala na revizijskih stroških 5514 K 74 vin., na uradnih stroških 43.226 K 76 vin., na potnih stroških pri naku-

povanju blaga 3271 K 60 vin., torej skupaj 52.013 K 10 vin.

„Celjska zveza“ pa je izdala: za plače 4000 K, za revizijske stroške 2064 K 4 vin., za vozne stroške za revizije 940 K 46 vin., za druge potne in vozne stroške 1173 K in za nagrade in podpore 722 K 7 vin., skupaj torej 8899 K 57 vin.

Klerikalna „Zadrugna zveza“ je torej imela v enem letu uradnih stroškov kar za celih 43.113 K 52 vin. več kakor „Celjska zveza“.

Med te uradne stroške nismo šteli tiskovine.

„Celjska zveza“ je izdala za tiskovine 198 K 20 vin., „Zadrugna zveza“ pa — 19.972 K 16 vin.!! Pa te „tiskovine“ niso morda naročene za več let, nego le za eno leto. To se vidi iz dejstva, da je „Zadrugna zveza“ leta 1902. izdala za tiskovine celo 23.430 K 24 vin.

Številke govore tako jasno, da jim ni treba ničesar dostaviti.

Pismo iz Hrvatske.

(Hrvaški sabor brez imunitete. — Iz hrv. stranke prava.)

V Zagrebu, 18. januarja.

Sabor brez imunitete — tako se sme imenovati od 15. januarja 1906 naprej naš hrvaški „sabor“. Niti naš maščevalni državni pravdnik ni zganil s svojim mogočnim svinčnikom, ko so opozicijski listi na ta način konstatovali žalosten ta fakt. Naša madjaronska večina, ki je sklenila, da sicer ne izroči sodišču narodnih poslancev dr. Vinkovića, dr. Harambašića in Tuškana, toda samo zato, ker so se baje opravičili za svoje „veleizdajalske“ medklince, a ne zato, ker jih za izjave, podane v saboru, štiti imuniteta, je degradirala tudi formalno naš sabor na stopnjo kakega občinskega zastopa. Državnemu pravdniku je priznala večina v saboru, da ima pravico kontrolirati saborske govore in ako se mu zazdi, da je kak izraz preoster, naj nemudoma zagrozi s tožbo.

Še ni dovolj strog khuenovski poslovnik, ki dovoljuje, da se sme poslanca izključiti od neštetiš sej (v

poslovniku je odrejen maksimum 60 sej, toda madjaroni so tudi to v praksi povišali, ker se lahko poslanci n. pr. radi dveh izrazov za vsakega posebe izključi iz sabora za 60 sej!) ni še dovolj strašnih nasilstev, preko katerih je jedva možno priti v sabor, še v saboru visi nad poslancem Damoklejev meč in vsak hip se ga lahko radi kakšnega govora izroči sodišču, da ga na komando obsedi na kako leto zapora. In to hočejo madjaroni — oni morajo, to se razume, pustiti v saboru neko opozicijo, da se markira sabor in takozvana ustavna vlada, toda ta opozicija mora biti pokorna in mirna in ne sme nikdar z upravičeno ostrostjo bičati sramotne zločine, ki jih je zakrivila ona skupina mamelukov, lopovov in štreberjev.

A tako so naši lastni sinovi, ki bi ljubosumno morali braniti naše najneznatnejše pravice, s smelo roko posegli po tej edini še svobodni instituciji, oni sami teptajo in stavlajo na kocko vso našo avtonomijo!

Kako naj zahtevamo od Madjarov, da spoštujejo naše pravice, ko mi sami rušimo temelje svoje ustave? Najžalostnejše na vsem tem pa je to, da je to postopanje madjaronov v mnogem oziru zakrivila opozicija sama. Napram nasilnikom je pokazala tako malo enerģije in spretnosti, da so se oni čutili popolnoma varne, ako izvrše tudi najhujša nasilstva.

Razume se, da opozicija ni mogla preprečiti dotičnega sklepa, toda, ako bi bila madjarone tirala do skrajnosti, bi kasneje ta slučaj vsaj lahko porabila kot dobro agitacijsko sredstvo pri volitvah.

Tako je pa dr. Vrbanić sam obsodil one medklince, a edini dr. Banjavčić, eden najzmernejših opozicijskih, je našel nekaj dobrih akcentov, ko je napram banu, ki hoče baje čuvati lojalnost hrv. naroda napram dinastiji, naglašal, da je največje hvale vredna ona lojalnost, ki se drži zakona. Zakaj po logiki našega bana se naj kršijo temeljni zakoni, samo da se reši „lojalnost“ napram kralju.

Kako nemoralna skupina so naši madjaroni, kaže tudi ta-le značilni

zgod. Dr. Egersdorfer je edini izmed madjaronov zastopal v imunitetnem odseku zakonito stališče, da štiti poslance imuniteta in da je vsled tega treba a limine odbiti zahtevo sodišča. Njega je preglasovala večina, ki je sprejela Tomašičev predlog, da se poslanci ne izroče samo zategadelj ne, ker niso zagrešili „veleizdaje“.

Najprimitivnejši takt bi dr. Egersdorferju veleval, da bi vsaj ne prevrgel poročila o odsekovem predlogu, ki je bil sprejet proti njegovi volji; toda on tega ni storil — on je tako navajen na komando, da je v plenumu kot poročevalec zastopal in branil svojemu prepričanju nasprotno stališče.

Hrvatska stranka prava je imela v ponedeljek tukaj sestanek svojih najozbiljnih prijateljev. Na tem sestanku je bilo sklenjeno (že parkrat), da se z aprilom t. l. začne izdajati strankino glasilo. Dosedaj namreč stranka nima svojega izrečnega organa, in po tem se lahko že tudi presodi njena notranja slabost. Ta stranka je ostanek nekdanje velike stranke prava, ki se je že za življenja Starčevića odcepila od Franka. Od onega razkola se je neprestano koalzirala in fuzionirala z drugimi opozicijskimi frakcijami in bil je že čas, da se je pod tem imenom zbrala vsa poštena opozicija.

In naravno je, da je morala taka stranka, ki je že hotela vse složiti, a se bala rešiti le eno moderno aktualno vprašanje, biti na vse strani neizrazita in neodločna. Zato se je vse tako naglo razsulo: klerikalci so nastopili s svojim organom, naprednjaki so se izločili, obzoraši so se umaknili s političnega polja kot stranka, in tako je ostal nekak centrum zmernih, ki sedaj plovejo med dvema radikalnima strujama: klerikalci in naprednjaki. Z reško resolucijo in kasneje z zasnovano opozicijsko koalicijo se je ta stranka, ki jo v glavnem predstavlja nekoliko poslancev, približala naprednjakom ter so celo nekateri predlagali fuzijo z naprednjaki. Sedaj v zadnjem času se pa kaže, da je zopet nekatere odbila ostrina proti

LISTEK.

Frida.

Spisala Sonja.

Kavarna srednje vrste. Kakor običajno: rdeči obledeli divani ob stenah, dve vrsti mramornih miz in na sredi biljard.

Na desni, glavnemu vhodu nasproti je godba. Cigani igrajo. Urno, temperamentno. Vroča, opojna strast se preliva po akordih...

Kavarna je skoraj še prazna. Pri vratih sedi mlada, elegantna dama v beli svilnati bluzi, dragoceno lornjeto na zlati verižici. Vis-à-vis njen mož, postaren, debel človek, rdečega, zabuhlega obraza. Zelo dostojanstven izraz mu je na licu, kot aristokratu, ki je stopil za kratek čas v predmestno ulico, da pogleda, kako živi „ljudstvo“. Še dva človeka sedita poleg njiju; vsekakor znanca.

Pri nasprotni mizi je suh majhen človeček. Sanjavo gledajo drobne oči, skoro na jok so zategnjena usta. Pogovarja se z dekletom, ki sedi na sosednjem divanu. Širok klobuk

ima na glavi s trakovi in rožami kričečih barv. Ponošena, tesna obleka ji je od tanke, rožaste tkanine.

Še pet drugih deklet je v kavarni.

Zelo nemirna so dekleta. Vselej, ko vstopi nov gost, se vznemirijo. Bedasto mežikajo z očmi in se nasmehujejo topo; polglasno spremljajo arije ciganske godbe ter se pregibajo z rameni in taktu. Na vseh teh umetnosladkih obrazih je čitati vsiljiv kramarski izraz: Ej, ljudje božji, kupite!

In polagoma prihajajo kupci. S pritlikavočimi pogledi merijo dekleta in izbirajo...

Prišel je lep, mlad oficir, ošinil vseh šestero z motrečim očesom in prisedel k lepi blondinki poleg godbe. Za nekaj trenutkov je bil na mizi šampanjec in krožniki slaščic.

Plavolaska je vzela biskuit, se udobno naslonila na stol in obrnila po dvorani, da jo vidi tovarišice.

— Glejte, jaz že jem! — so govorile okrogle, neumne oči. Kot bi trenil, je bil krožnik s slaščicami prazen.

— Kdo je ona? — je vprašal suhi človeček sosedo in pokazal na

dekle, ki je sedelo samo ob mizi v kotu. Majhno je bilo in drobno, čisto neznačno; blede, bolehnne, skoro prosjne polti. Samo oči so bile lepe; velike, temnosinje, žalostne.

— To je Frida, — je razlagala sosedica. — Bolehna je in malo zasluzi. —

— Eh, siromaštvo je na svetu, je vzdihnil človek.

— Eh, — je ponovilo dekle mehansko in zazdehalo. Ali zdajci je vstopil velik, debel človek in dekle je oživel. Nagnil je kupec glavo na strani in premeril blago od nog do glave. Nato je prisedel k dekletu. —

— Moj Bog! — se je zgražala dama v svilnati bluzi — vse naj bi zaprli. Ne škodilo bi tudi, da jih obesijo. Ako noče delati, naj pogine od glada, ampak moške naj pusti pri miru! Kako vendar more zabresti ženska tako daleč! —

In razvil se je razgovor poln ostre, težke obsodbe.

Le veliki, resni človek, ki je sedel dami ob desni, je molčal. Motril je mlado, lepo žensko in njenega postarjega moža in ironsko poteza mu je zaigrala okrog ust. — Kakšen

razoček je med teboj in onimi tam? — je pomislil. — Kupčija, kupčija! Tu v zakonu, tam izven zakona; evo, to je razložek, —

— Vseh petero je bilo že preskrbljenih, samo Frida je še sedela sama. Na smeh so se držala usta, ali oči so se borile s solzami...

Suhemu človečku se je zasmilila. Prisedel je k njej.

— No, mala, pa si žalostna nočoj! —

— Saj vem, nisem za ta posel! — za nič nisem! je zaihtelo dekle.

— Pred tremi tedni me je zapodila modistka: Bog s teboj, pa ne prikaži se več! Ne najemljem deklet, da bi jih vsak hip pobirala iz omedlevice. — Mati me proklinja. „Ubijem te,“ je rekla nočoj, „če mi ne prineseš vsaj šest grošev domov!“ —

Trdina na Reki.

Spisal Josip Starč.

(Dalje.)

Zdaj pa je Trdina našemu literarnemu prizadevanju prinesel veliko domoljubno žrtev. Vsako nedeljo po

šolski maši je v gimnaziji brez vsake nagrade predaval o slovenskem jeziku in slovenski literaturi. Slovenci smo prihajali vsi, a pridružil se nam je tudi veliko število Hrvatov. To je bil največji in najzanimljivejši „kolegij“ na reški gimnaziji. Pouk je bil popolnoma svoboden, brez vsake formalne naučne osnove, in čisto svobodno je bilo občevanje med učiteljem in učenci. Kdor je hotel, je med tednom napisal kak sestavek, pa ga predložil v nedeljo Trdini, ki je kar takoj očitno čital stavek za stavkom; razlagal, kaj je dobro, a kaj ne velja; pozval je zdaj enega, zdaj drugega, naj pove svoje mnenje, in se je vnela včasih prav živahna razprava. Pri tem je dodajal Trdina svoje oblikoslovne, sintaktične in splošne jezikoslovne opazke. Ko so bili pismeni sestavki „parlamentarno“ rešeni in izpravljeni, nam je Trdina čital kako slovensko pesnitev, najrajši iz Prešerna. Najprej je celo pesem prečital do kraja, potem pa je tolmačil vrstice do vrstice z vseh mogočih strani, kakor je nanesla kaka beseda, oblika ali misel. Bilo je gramatikalnih, estetičnih in literarnih pogovorov in smo

klerikalna borba, ki jo ravno sedaj bijejo naprednjaki, in obrnili so oko na — klerikalce. Kakor sem vam zadnji čas naznanil, je nadškof odtegnil Hrvatstvu „subvencijo“; zato je list v zadregi in je nedavno pisal, da bi klerikalci hrvatski stranki prava oprostili tudi reško resolucijo, samo če bi zapustili naprednjake. Zaradi tega si tolmačijo nekateri, da bi „Hrvatstvo“ moglo postati glasilo hrvatske stranke prava, a bi vendar moralo opustiti svoje ultraklerikalno stališče, dokler bi se hrvatska stranka prava popolnoma ne poklerikalila.

Preosnova ministrstva.

Dunaj, 19. januarja. Preosnova ministrstva v tem pogledu, da vstopita v ministrstvo brez portfeljev dr. pl. Derschatta in dr. Pacák je sklenjena stvar. Dr. Pacák je sprejel ponudbo že v začetku tedna, a dr. Derschatta se je po dolgih konferencah z ministrom notranjih zadev včeraj odločil. Izpolniti se morajo le še nekatere formalnosti, nakar v ponedeljek zvečer razglasi cesarjevo lastnoročno pismo imenovanje obeh ministrov. Grof Dzieduszycki za sedaj še ne prevzame Pietakovega mesta, a zadeva postane aktualna, ko se zbere državni zbor. — Pogajanja zaradi češko-nemškega sporazumljenja se nadaljujejo nepretrgoma. Ako se doseže pričakovani uspeh, se izvede tudi napovedano popolno parlamentariziranje ministrstva.

Praga, 19. januarja. Vsi glavni češki časopisi pišejo o rekonstrukciji ministrstva zelo nezaupljivo, češ, gre se le za novo koncesijo Nemcem. K devetim Nemcem v ministrskem svetu pride še deseti, a Slovana ostaneta samo dva, ki ostaneta brezvplivna napram vladnim spletkam zoper češke zahteve.

Lvov, 19. januarja. „Glos Narodu“ piše: „Ako bi se grof Dzieduszycki odločil, da vstopi v ministrstvo, bil bi to dokaz, da je baron Gautsch dal Galiciji velika koncesije. Kakor se govori, bi bile koncesije v tem, da bi se število poslaniških mandatov za Galicijo pomnožilo še za 7 do 10 tako da bi dobila Galicija 35 do 37 poslancev več nego dosedaj.“

Volilna reforma.

Praga, 19. januarja. Realistična revija „Naše doba“ dokazuje, da se je dr. Körber temeljito bavil s splošno volilno pravico ter je že izdelal potrebne načrte, ki pa niso prišli iz njegove pisarne, ker jih ni hotela krona odobriti.

Lvov, 19. januarja. V vzhodni Galiciji čimdalje bolj vre zaradi predstoječe volilne reforme. V Varohtu so katoliškega duhovnika Turka razjarjeni kmetje napadli in smrtno pobili. V Stanislav je pribežalo mnogo Židov pred naščuvanimi kmeti. Položaj je zelo resen.

zašli celo na politično polje. Ne le pozvani, ampak tudi nepozvani slušatelji so smeli svobodno kaj vprašati ali povedati svoje mnenje. Trajanje teh slovenskih predavanj je bilo čisto nedoločeno; bili smo skupaj po eno uro in tudi dlje; prišel je, kdor je hotel, a ne da bi bil obvezan priti vsako nedeljo; saj nihče ni bil vpisan, niti in za svoje odgovore dobival kake ocene; samo boljšim učencem je Trdina v naturalno izpričevalo zapisal red iz slovenskega jezika. Dasi je bil ta slovenski pouk povsem svoboden, brez odgovornosti za učitelja in brez kake obveze za učence, uspešen in koristen je bil za vsakega, kdor se je hotel kaj naučiti, marsikateri napotek ljubljene našega „Janeza“ se nam je vtisnil globoko v spomin za vse naše žive dni.

Zdaj, ko nam je vzhajala ustavna zarja, so posnemali Trdinov zgled tudi hrvaški narodni profesorji. Katkec nam je kot svoboden predmet brez nagrade predaval češki jezik ter nas pri tem pouku seznanil s češkim narodom in njegovo zgodovino, nam pravil o zlati Pragi, o češkem narodnem in društvenem življenju ter nas sploh vnel za Čehe, kar ni

Zvišanje manipulacijske pristojbine na državnih železnicah.

Dunaj, 19. januarja. Vkljub protestu v poslanski zbornici in vkljub nasvetu državnega železniškega sveta se s 1. marcem t. l. zviša manipulacijska pristojbina za tovorni promet na državnih železnicah. To se je moralo zgoditi, kakor razglša ministrstvo, ker so se vsled zadnjega gibanja železničarjem zvišale plače ter se jih mnogo izredno pomaknilo v višje plačilne razrede. Manipulacijska tarifa pa je vrhutega 40 let stara. Sicer pa je zvišanje res minimalno, ter se zviša za premog, oglje, sladkorno peso in gnojila za 1 h od 100 kg, za moko domačih mlinov 2 h od 100 kg, za meso 4 h itd. Nova pristojbina se bo imenovala „štacijska pristojbina“. — Obenem razglša ministrstvo, da skliče vsled inicijative, ki mu je došla iz kmetijskih krogov, kmalu posebno enketo, da razpravlja o tarifah s kmetijskega stališča.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 19. januarja. Politični položaj je sestavljen iz senzacijnih ugibanj. V opozicijskih krogih se raznaša vest, da se prihodnji torek napravi red, češ, da je v ta namen odšel baron Fejervary na Dunaj. Resnica pa je, da je baron Fejervary šel na Dunaj le zastopat ogrsko vladu pri prvem plesu. — Posebno se množe vesti o razpustu državnega zbora. V tem slučaju prevzame baje grof Khuen-Hedervary novo vladu. Glavna skrb nove vlade bo pobiranje davkov in vojaški nabori. Na nove volitve se za sedaj ne misli. — Ne manjka pa se tudi takih glasov, ki trdijo, da nastopi vojaška diktatura, ki jo bo vodil ali podmaršal Galgoczy ali pa grof Uexküll-Gyllenband. — Kakor pa so vse te vesti kombinacije, tako tudi nihče resno ne veruje najnovejši vesti opozicijskih listov, da pride prihodnje dni na povabilo ministrskega predsednika cesar v Budapešto.

Srbsko-bolgarska carinska zveza in Avstrija.

Belgrad, 19. januarja. Srbska vlada je odgovorila na avstrijsko noto, da je zadovoljna s pogoji dunajskega ministristva; le natančneje se morajo še določiti okolnosti glede spremembe srbsko-bolgarske carinske zveze. Bolgarija seveda s tem ni zadovoljna, ker bo vsled sprememb zopet izgubila vse, kar si je bila že zagotovila. Pred vsem je srbska vlada sprejela zahtevo grofa Goluchowskega, da ne predloži poprej carinske zveze skupščini, dokler ni sklenjena trgovinska pogodba z Avstro-Ogrsko.

Dogodki na Ruskem.

Carigrad, 19. januarja. Turški konzul v Batumu je pozval brzojavno

vilajetsko oblast v Trapecuntu, naj ustavi promet z Batumom, ker je položaj postal zopet resen. Konzul je pridržal nekatere manjše obrežne turške ladje, ki bodo v sili odvedle turške podanike iz Batuma.

Petrograd, 19. januarja. Nad pokrajinski Akmolinsk, Semipalatinsk in Čeljabinsk v guberniji Orenburg je proglašeno vojno stanje.

Varšava, 19. januarja. Danes je bil zopet pet oseb ustreljenih, ki jih je vojno sodišče obsodilo na smrt. Dve ženi, ki sta tudi bili na smrt obsojeni, sta pomiloščeni v ječo.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 19. januarja. Pod predsedstvom nadškofa Mignola so se zbrali včeraj v Albi vsi nadškofje in škofje južne Francije, da se posvetijo o novem položaju. Sklenili so, da se skliče koncil vseh francoskih škofov, da določijo, kako se bo vladalo brez državnega denarja. Kakor se vidi, ni cerkev tako ravnodušna za ločitev od države, kakor zatrjujejo iz Vatikana.

Rim, 18. januarja. V vaticanskih krogih pričakujejo z veliko napetostjo današnje interpelacije v francoski zbornici v zadevi popisa cerkvenega premoženja po celi Francoski. Papež je bil dosedaj vkljub zakonu o ločitvi cerkve od države spravljivega (?) mišljenja napram francoski vladi, toda bati se je, da bo inventura v 30.000 francoskih cerkvah provzročila razburjenje in spopade, da papežu pri najboljši volji (?) ne bo mogoče pomiriti francoskih katoličanov.

Spor med Francijo in Venezuelo.

Pariz, 19. januarja. Venezuelski predsednik Castro je prepovedal francoskemu zastopniku Taignyju, izkrcati se v La Gairi. Kakor brž je bil francoski ministrski predsednik Rouvier o tem obveščen, takoj se je venezuelškemu poslaniku v Parizu vročil potni list s pozivom, da takoj zapusti Francijo. Do meje ga je spremil, kakor je v takih slučajih običajno, policijski komisar. Nadaljne korake v tem sporu določi ministrski svet. Vsekakor je predsednik Castro razžalil najprimitivnejša diplomatska pravila, kar ne more ostati brez kazni. Francoska križarka je takoj odplula s francoskim zastopnikom v domovino.

Gibanje socijalnih demokratov na Nemškem.

Berolin, 19. januarja. Za prihodnjo nedeljo se je bati velikih izgrediv. Na raznih shodih so sklenili konzervativci in nacionalci, da odgovore soc. demokratičnim demonstracijam z meščanskimi demonstracijami, da tako pokažejo, kdo ima večino v mestu. Na konservativnih shodih so

krstil dete, a imenu „Slovenica“ je dodal ime še neke svetnice, čemur ni Trdina nasprotoval. Druga hčerka je dobila ime „Domovina“.

Toda obe hčerki ste hitro druga za drugo umrli, a umrla je takoj za njima tudi slabotna njuna mati. Kako je deloval ta udarec na Trdino, o tem menda še nihče ni premišljeval; gotovo pa bi marsikdo o njem sodil pravičnejše, če bi bil poznal njegovo individualiteto. Mi nedorastli mladeniči smo najbolj čutili spremembo ljubljene našega profesorja, in smilil se je nam. Odkritosrečno in brezobzirno, kakor je čutil in sodil, je predaval Trdina že pod absolutizmom; kadar je pa zdaj pri zgodovini ali pri hrvaškem jeziku omenil kako njemu neljubo osebo, se je takorekoč kar penil od jeze ter tako kričal, da smo se včasih kar bali za njegov um. In tudi nezaupen je postal. Jaz sem prezanimljiva njegova predavanja vedno poslušal s svinčnikom v roki ter si marljivo zapisoval najimunitnejše stvari. Ko sem imel že veliko zbirko teh biležk, me je prosil Trdina, naj mu jih posodim, da jih pregleda, če nisem kaj krivo zapisal. Bil sem vesel eventualne korekture,

tudi pozivali vlado, naj z vsemi silami zatre izdajalsko početje socialne demokracije.

Volitve v angleški parlament.

London, 19. januarja. Do danes dopoldne je bilo izvoljenih 230 liberalcev, 32 kandidatov delavske stranke, 61 nacionalistov in 86 unionistov. Liberalci so pridobili dosedaj 111, delavska stranka pa 28 mandatov.

„Cerkev sem jaz.“

„Pravite: cerkev nima kapitala... Kako ga bo pa imela, ko ima volka... Te besede je govoril dr. Juri Grabnar, zelo učen gospod, jurist, ki je bil okoli l. 1860. kaplan v Šmarji in živi zdaj v dobrem spominu hvalnega ljudstva, za katerega pravice se je potegoval. Da se malo pojasni, kako je treba to razumeti, da se pokaže v jasni luči, kaj se tu in tam godi, napišemo tu nekaj slučajev, ki niso slučajji. V neki fari na Dolenjskem se gode takele zanimive reči: Pred nekaj leti se je pokazala potreba, da bi se napravile nove klopi; začel se je zbirati denar in ljudje so napeljali lesa, vse je bilo pripravljeno za delo. Nenadoma pa umrje dekan, ki je bil sicer vzor gospodarja in kaplan je prevzel začasno vodstvo fare. Denar za klopi je z njim vred izginil, po domače rečeno: cerkveni denar je bil ukraden, lepi hrastovi les pa je pod milim nebom segnil. Prišel je nov dekan, treba je bilo klopi, znova se je moralo zbirati, znova plačevati. Kdor je hotel imeti sedež, je moral plačati 10 gld. Kdo je storil vse, kdo je trpel? Kmet. Preostalo pa je 700 gl. denarja, ki se je imel dati na kapital? Drugo leto je bil primankljaj, o tistih 700 gl. pa ni bilo ne duha ne sluha. Ko je tedanjim cerkveni ključar, pošten mož, vprašal, kje je onih 700 gld., mu je rekel dekan: Kaj pa vi to mene vprašate! Jaz ne potrebujem nikogar ki bi mi delal račune. Jaz živim od oltarja, cerkev in jaz sva eno. Ključar je bil seveda s tem odstavljen in od dekana postavljen nov, ki ni vpraševal po onih 700 gld. Kdo je trpel? Kmet. Tako se je začelo od takrat vladati v tem kraju. Doslej so še ključarji imeli kako besedo, pregledovali so račune in drugo, poslej pa nikdar več. Od takrat je brezobzirno vladalo geslo dekanovo: jaz in cerkev sva eno, kar je bilo sicer tudi prej mogoče, a biti ne sme poslej. „Država sem jaz.“ je klical francoski kralj Ludovik XIV. in kam je pripeljal državo. „Cerkev sem jaz.“ je klical tisti dekan in njegovi potomci in kam so pripeljali. „Cerkev sem jaz.“ to se pravi: cerkveni denar je moj denar, ali bolje rečeno: jaz ne delam razlike med tujim in svojim. Vi, kmetje, nosite skupaj, cerkev je potrebna, toda če sem potreben jaz — in jaz sem potreben — je cerkveni denar moj, kajti cerkev in jaz sva eno. Če pa se kdo pri tem oglasi in ugovarja, naredi si tak dekan kmalu mir pred človekom, ki se predrzne vznemirjati njegovo kosmato vest. Nekoč je tisti dekan poklical k sebi ključarja in mu pokazal neke račune: To-le podpišite. Ključar se je hotel prepričati, kaj podpiše in ko je zapazil takoj na prvi pogled kričeče goljufije, ni hotel podpisati. „ako.“ je rekel dekan, „pa niste več ključar.“ in je poslal ministranta k nekemu kmetu in mu naznanil, da je od danes naprej on ključar. Mož je

in mu jih izročil, ali nazaj jih nisem dobil nikdar več.

Tu moram nekoliko povedati o nasprotju, ki je ob Trdinovem času vladalo v hrvaških literarnih krogih. Pod absolutizmom so mirovale politične stranke; saj se nobena ni smela gani, ampak vse so se morale pokoravati enako višjim samovoljnim ukazom. Umni močje so se pečali z zgodovino, jezikoslovjem in literaturo, ter čakali boljših časov. V ilirski dobi so Hrvati sprejeli hercegovsko narečje za svoj književni jezik. In to po vsej pravici, kajti to narečje je tako blagovlasno in pravilno, da govor pristnega Hercegovca lahko stenografiš in ga daš tiskati brez vseh popravkov. Vkljub temu so neke oblike jezikovnih sitnežem belile glave. Najbolj jih je skrbelo oblika genitiva plurala, ki se razločno od drugih slovanskih jezikov končuje na a. Bali so se, da navadni človek ne bo razločil genitiva singulara od plurala, ki se pri moških in srednjih samostalnikih oba končujeta na a. Sklenili so torej, da bodo genitivu plurala dodali gluh h, ki se ne bo izgovarjal, ampak bo le znamenje dolžine, kakor v nemškem jeziku. To je bilo odslej

prišel na povabilo takoj v farovž in je podpisal, ne da bi bil pogledal kaj, saj gospod ne morejo goljufati. Zato pa so bili med tem cerkveni gozdi posekani. Zavoženo gospodarstvo dekanovih sorodnikov je bilo trikrat rešeno, seveda ker je bil on cerkev, za različne potrebe pa so morali kmetje napeljati lesa in nanesti denarja, kajti takrat, ko je bilo treba kaj izdati, ni dekan vedel, da je on cerkev in ni govoril: „cerkev sem jaz.“ kajti cerkev ni imela kapitala. Kako ga bo imela, ko ima volka v sebi. Prišel je nov dekan, popraviti je bilo treba vse po njegovi volji. Ključarji seveda niso imeli besede. Poslednji gozdi so izginili, pa ne za popravke. Da bi se mu ne delalo zaprek, zapovedal je izvoliti župana, ki ni bil po volji ljudstva. A to je bilo v deželi teme in župan s celim občinskim odborom se je za zahvalo posvetil delovanju za farovž. Občina je trpela velikansko škodo. Seveda, saj je dekan lahko rekel: župan, občina, občinski odbor, cerkev in vse — sem jaz, kar je tu, mora služiti meni. A umrl je kmalu. Prišel je zopet nov. Sedaj je šele šlo vse v cvetje. Napraviti je bilo treba zopet vse z novo. Celu župnišče je moralo biti novo. Zakaj pa ne, saj plača kmet. Gospodarska poslopja: hlevi, podi, kašče, vse je moralo biti novo, dasi vse že od takrat stoji prazno, ker se je farovško posestvo dalo v najem, ker družina in delavci pri strogi kuharici izhajati ne morejo. Ljudje so storili vse, saj delajo za „cerkev“ za tistega, ki je cerkev. V svoji lastni cerkvi kupujejo kmetje sedeže po 80 gld., dasi so jih morali sami napraviti, seveda ta denar dobi „cerkev.“ Domačini torej plačajo zato, da smejo sedeti v svoji cerkvi, najemniku, ki je prišel sem kot „božji namestnik.“ Zdaj ni po volji tabernakelj, napravil se bo nov za 1400 gld., dasi je še lep, kot pred 40 leti, ko je bil nov. In zopet: plačujte, zlagajte... Kje je pa cerkveni denar. Cerkev nima kapitala; kako ga bo pa imela, ko ima volka ali še bolje: volkuljo. Koliko je dandanes podobnega, kot nam pripovedujejo zgodbe sv. pisma o onem maliku, ki so o njem trdili duhovniki, da dosti potrebuje, pa so ti duhovniki po noči hodili kar sami s svojimi družinami jest jedi, ki so jih položili pred malike. „ako je dandanes pri ras. Vprašamo sedaj lahko: kje je vzrok takim in podobnim slučajem, kje je vzrok temu brezvestnemu ravnanju, izsesavanju ljudstva, kar gotovo ni samo tu, ampak še marsikje? Vzrok je načelo: cerkev sem jaz. Tako torej: cela posestva ima, gozde, senožeti, vse je trikrat plačano: pogrebi, poroke, etc., pa še ni dovolj, še cerkev okrade. Pa primerjajmo sedaj uboga preroka iz Nazareta, ki je prinesel nauk ljubezni in je delil dobrote ter ni zahteval ničesar, in primerjajmo črne oderuhe, ki prodajajo tako drago njegov nauk in izsesavajo ljudstvo. Kako pa je to mogoče: cerkev in župnišče je eno. ves denar gre v eno bisago, seveda ker: cerkev je farovž. Kako pa je to mogoče! Ker močje ne volijo ključarjev, ampak jih postavljajo in odstavljajo dekan po svoji volji, da mu pomagata pri njegovem delu, če bi ne hotela pomagati, poišče si mož take, ki ne bosta gledala v račune. Zato pa navadno imenuje svojega mesarja ali štacunarja, da mu ta zaradi svoje kupčije nič ne ugovarja. In tako gre vse brez skrbi v redu dalje. Skrajni čas je, da se vzbude močje tega kraja in store konec temu

Dalje v prilogi.

zunanje znamenje „zagrebške šole“, ki je med drugim po češkem zgledu vpeljala v pisavo rogati č, namesto ie in je, da bi „kajkavcem“ olajšala pisavo „štokavščine“. Temu so se na vso moč uprli Primorci, a na čelu jim bivši profesor reške gimnazije Fran Kurelac, ki je z vsem svojim znanjem delal na to, da bi se v genitivu plurala upeljala kratka oblika, kakor se nahaja v starih hrvaških listinah, kakor se še govori v Primorju in se je tudi še ohranila v slovenskem jeziku. Zraven kratke oblike bi se mogla rabiti tudi oblika na ov. Zagrebški šoli v ostrem nasprotju je bila torej „Kurelčeva šola“, ki je imela svoje središče v reški gimnaziji. Tu so bili profesorji kar očitno v opoziciji proti Zagrebčanom, in tudi Trdina je bil Kurelčevac in z njim smo bili vsi učenci, ki smo prezirali zagrebško šolo kot z znanstvenega stališča manj veljavno, dasi so bile vse šolske knjige uravnane po zagrebški in smo morali pisati v naših nalogah z zagrebškim pravopisom.

(Dalje prih.)

absolutnemu vladanju. Kraj je že itak ubog — in še nosijo. Pri podružnicah so izbrali možje iz sebe dva ključarja, bila sta nekje celo ne po volji dekanovi, a obveljala je beseda mož, pri fari pa postavljala ključarje dekan! Ali ni cerkev last fare? Ona jo je sezidala, ona skrbi zanjo po svojih ključarjih. Cerkev ima svoj denar, dekan pa svojega, v župnišču naj vlada dekan, a v cerkvi ključarji, ljudstvo po svojih zastopnikih. Varnite cerkev pred volkom in pred volkujo, sicer ne bo imela nikdar denarja in bo večna reva. Ker je bil zadnji čas eden ključarjev zaradi občinskih volitev, ker ni volil po farovski volji, zaznamovan kot liberalci in se je bilo bati, da bi morda prej ali slej hotel videti kakke cerkvene račune, kar se ni zgodilo že več let, zato je zopet odstavljen in prišel bo drug, ki ga bo imenoval dekan, da se ga ne bo treba bati. Ključemo se enkrat: možje na noge, rešite cerkev volka s tem, da postavite ključarje po svoji volji, oni naj pazijo na denar in račune, oni naj pregledajo, kaj je potrebno, da se popravi, ne pa popravljati po volji vsakega dekana posebej, premnogokrat brez potrebe, kakor pade dekamu v glavo, kmet mora pa plačati. Kristus ni ljubil zlata, niti ga ni potreboval, njegovi nasledniki ga pa zelo ljubijo in ga tudi potrebujejo. Zato pa cerkev nima kapitala, čeprav vedno plačujete. Kako ga bo imela, ko ima volka. Kje je denar od izsekanih gozdov, od vsakoletnih sedežev, ko vse, kar je v cerkvi, kupijo dobri ljudje. In zdaj zopet. Kolikokrat ste že dajali zdaj za orgle, zdaj za božji grob, zdaj za kaj drugega, pa ni prav po ribniško: ne denarja, ne blaga. Kam pa nosite, ko nikjer nič ne zaleže. Ali ne poznate volka? In volkuja je še hujsa od volka. Dobro ljudstvo je vneto za hišo božjo, dalo bi sebe za cerkev, pri tem pa polni tuj žep, ki ima več kot drugi, a poln ni nikdar. Ta žep je „cerkev“. Prijatelji smo ljudstva in svarimo ljudi pred volkovi, ki govore o krščanski ljubezni in pravičnosti, a sami je ne poznajo.

„Cerkev sem jaz!“ Posledice tega izreka čutijo v prvi vrsti cerkev in tisti, ki za cerkev plačujejo, čutijo jo pa še prav posebno tudi tisti, ki cerkvi služijo, naši cerkveniki in organisti. Ti ljudje so prepuščeni na voljo svojih neusmiljenih gospodarjev, ki jih sujejo, klofutajo in jih rabijo pri volitvah za svoje namene. Tudi tu morajo imeti cerkveni ključarji svojo besedo. Kje pridemo do tega, da bo človek, ki ga plačamo mi, na voljo dekana ali hujskača kaplana agitiral po občini zoper korist kmetov, za farovške kandidate! In glejte, on mora sicer je ob službo in brezobzirno vržen na cesto, kakor jim velevala njih krščanska ljubezen. Zopet en odmev glasu: ločite cerkev od farovža. Kar se godi v farovžu, za to je odgovoren tisti, ki tam vlada, kaj se godi v cerkvi, za to so odgovorni ključarji, ker oni tam vladajo kot zastopniki ljudstva, ali vsaj vladati bi morali, in sicer zato, ker vse ljudstvo plača. Ono je sezidalo cerkev, plačalo je s krvavimi žulji vse potrebno, dalo je cerkvi posesti, plačuje cerkvene služabnike, zakaj bi torej ne imelo besede. Ali bo najemnik, osebni, ki smo ga mi vzeli v svojo hišo, nam v hiši vladal? Kateri gospodar bi bil s tem zadovoljen? Ljudje, zavedajte se svojih pravic! In tako se je zgodilo v tistem kraju, da je moral organist cele dneve agitirati, ko so bile občinske volitve, da ni bilo ne njega ne kaplana nikoli doma, pritrgovala se mu je plača v farovžu, in ker se je pritožil je bil — izpoden. Krščanska hvaležnost! Vse to se zgodi pred našimi očmi in ne posežemo vmes. Zato pa je zdaj več mežnarjev-otrók, ob času potrebe ne najdeš ne enega ne drugega, božič pa je bil brez orgljanja, ker pri takih gospodarjih je „hlapec“ težko shajati. Kako pa je to mogoče. Ker ključarja — oba Janca — ne izpolnita svoje dolžnosti, oziroma je izpolniti ne moreta, ker ju ni — po postavi in pravici — volilo ljudstvo, ampak ju je postavil dekan, da mu ob času potreb podpišeta kak račun, drugače pa nimata besede.

Jasna pamet razodeva, da tu ni vse prav. Izpreglejte torej in pomislite, možje, tistega kraja! Ločite cerkveni — svoj denar od farovškega; zadrževajte in pregledajte račune, dolžnost ljudstva je, voliti ključarje, dolžnost ključarjev pa je, varovati pravice ljudstva pri njegovih cerkvi. Ako ne bo tako, ne bo cerkev nikoli imela kapitala; kako ga bo imela, ko ima volka, ki pravi, da je sam cerkev. Enako postavljajte vi cerkvene služabnike, ki ne bodo farovski hlapeci, ampak samo cerkveni služabniki.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. januarja.

— Slovensko uradovanje kranjskega deželnega odbora in Nemci.

Naredba deželnega odbora, da morajo vsi deželni uradi dopisovati z državnimi in avtonomnimi oblastmi v deželah, kjer stanujejo Slovenci, in z ministrstvi v slovenskem jeziku, je Nemce silno razjezila. Eni le zabavljajo, drugi pa psujejo, da se kar bliska — eni in drugi pa kažejo svojo velikansko nevednost glede zakonov in predpisov, tičočih se jezikovnega vprašanja. Celo Židje okrog „Neue Freie Presse“, ki so sicer pametnejši, kakor drugi Nemci, ne poznajo obsega in pomena te naredbe deželnega odbora. Obetajo, da se bodo Nemci odločno uprli, če bi se s to naredbo kršila njih ustavno zajamčena pravica. Kaj je treba teh obetanj, ko se nemških pravic nihče ne dotika? Dalje obeta, da bodo deželni odbori v Gradcu, v Celovcu itd. že našli rešitvijskih sredstev. Uboge reve pri „Neue Freie Presse“. Deželni odbori v Gradcu, v Celovcu itd. imajo ravno toliko interesa na tem, da se rešijo njih nemški dopisi, kakor kranjski deželni odbor, da se rešijo njegovi sloveski dopisi. Če v Gradcu ali v Celovcu ne bodo hoteli reševati slovenskih dopisov, se v Ljubljani pač ne bodo reševali nemški dopisi in bomo videli, kdo bo prej prisiljen odnehati. Tudi „Zeit“ je pri tej priliki pokazala svojo neumnost, pisoc, da državnih in avtonomnih uradov izven Kranjske ne more nihče siliti, da bi sprejemali slovenske dopise deželnega odbora. Židje pri „Zeit“ čisto nič ne vedo, da morajo državni uradi v okrajih, koder prebivajo Slovenci, sprejemati in reševati slovenske vloge, naj prihajajo od zasebnikov ali od korporacij. Saj v tem obstoji ravnopravnost v uradu. Kar se tiče avtonomnih oblastev, smo pa že povedali zgoraj, kako je stvar. Deželni odbor ne misli na to, da bi avtonomne oblasti v nemških deželah in nemških okrajih mučil s slovenskimi dopisi. Lahko bi se tudi na to stališče postavil, ker zakon mu daje pravico do tega, ali ne zdi se mu umestno, ker to nima nič pomena. Drugače pa je z deželami, kjer je slovenščina v deželi navadni jezik. Tu morajo državna in avtonomna oblastva znati slovenski in tudi slovenski uradovati in tu je naravno, da se drži deželni odbor svojega uradnega jezika.

— Poseben mandat za kranjske Nemce. V imenu kranjskih Nemcev je baron Schwegel sporočil ministru grofu Bylandtu zahtevo, da se zagotovi Nemcem na Kranjskem poseben mandat za državni zbor. Kako si baron Schwegel to misli, nam je docela neumljivo. Denimo, da Kranjska ne izgubi nobenega mandata, da bi torej tudi po novem volilnem redu imela 11 poslancev. V tem slučaju bi povprek prišel na 45.000 prebivalcev en poslanec. Tudi če bi vlada pri sestavljanju okrajev še tako svojevoljno postopala, ne more ustvariti okraja, v katerem bi bila izvolitev nemškega poslancev zagotovljena. V poštev pride sploh samo en okraj, to je kočevski. Sodni okraj kočevski šteje vsega skupaj kakih 20.000 prebivalcev. Kaj res kdo misli, da bo kočevski sodni okraj s svojimi 20.000 prebivalci dobil posebnega poslance, dočim bi v drugih okrajih prišel potem šele na 48.000 prebivalcev en poslanec? Mislimo, da baron Schwegel tega sam ne smatra za resno in za izvedljivo in da se je le oglasil pri ministru, ker mu nemški politiki v Kazini niso dali miru.

— Ljubljanski škof je bil te dni zopet v avdijenci pri cesarju. Klerikalci so to pot jako molčeči o povodu te avdijence. Eni pravijo, da je šel škof „prosit cesarja eno milost“ — torej, da je šel fehtat, drugi pa pravijo, da je bil škof poklican ad audiendum verbum. „Slovenec“ je zabeležil suho dejstvo, da je bil škof pri cesarju. Ker pa tudi škof ne hodi k cesarju v vizite, nego ima pristop le v kaki važni zadevi ali če je bil poklican, bi bilo prav dobro, če bi „Slovenec“ povedal, kaj je bil povod te avdijence. Zanima nas to, ker je znano, da je škof v odločni nemilosti pri cesarju še od tedaj, ko je škof pri birmanski pojedini pripovedoval, kako ga je cesar oštel, potem pa bahato udaril ob mizo in zaklical:

„Mi pa ostanemo, kakor smo bili.“

— Narodna odločnost. Z Jesenic se nam piše: Vsakdo na Jesenicah, komur ni narodnost samo na jeziku, se mora nesehati, da je naš občinski odbor izvolil za župana moža, ki se odlikuje po svojem odločno narodnem mišljenju in ki je poleg tega tudi v vsakem oziru neodvisen od Luckmanna, kar dosedanji jeseniški župani, žal, niso bili. Gosp. Treven se je pokazal pravega moža takoj, ko je prevzel kot podžupan po odstopišvem županu Klinarju občinske posle v svoje roke. Nad občinskim uradom je bila doslej pritrjena občinska tabla z nemškim in slovenskim napisom. Ko je g. Treven prevzel županske posle, je odredil, da se ima nemško-slovenska občinska tabla odstraniti in nadomestiti s samoslovensko, češ, Jesenice so slovenske, in kar je v občini Nemcev, so se k nam priselili in nimajo pravice zahtevati, da bi se slovenska občina ravnala po njih željah. Trevenov ukaz se je izvršil in sedaj se blešči nad občinskim uradom na Jesenicah samoslovenski napis. Tako je prav!

— Politična justifikacija. V obližju Radovljice je napravil neki posestnik na lastni parceli, skozi katero pelje javni potok, okop, da bi si pripravil led. Posestnik zraven ležečega travnika je pa iznašel, da ima vsled tega na svojem travniku precejšno škodo, ter je svojega sosedo po svojem pravnem zastopniku pri politični (?) oblasti tožil. Vršila se je na licu mesta komisija, h kateri je bil poklican tudi državni tehnik v navzočnosti tožiteljevega zastopnika. Komisija je za pravo spoznala: Škode na tožnikovih parceli ni nobene, vendar pa je toženi obvezan pridobiti si od politične oblasti koncesijo, ker se smatra navedeni čin kot vodna naprava, ki je kot obrt podvržena pridobinskemu davku (?); radi prestopka navedenih predpisov prisodila se je tožencu kazen 10 K ter poravnava skupnih stroškov v celoti in brez izjeme. — Pozor torej proizvajatelji ledu! Ako ta procedura končno obvelja, preti vam velika nevarnost. Prizadeti se je s to zadevo pričel baviti šele tekočo zimo, a prišel je takoj v oblastvene škrpice. Da si pa oblast tega nastopa ni popolnoma svesta, je dokaz to, da se dosedaj še nobenega drugega proizvajatelja v tej zadevi ni dotaknila. O kaki vodni napravi, za katero se po zakonu zahteva oblastveno dovoljenje, niti govora ne more biti, ker sploh nobene naprave ni. Uporaba vode na tej parceli pa je že stara pravica, ki je nihče ne more odvzeti. Da bi dobava ledu spadala k obrti, je zopet jako pereče vprašanje za oblast, in v slučaju, da bi se to tudi strinjalo, potem se mora prizadetim oblastvom širom države očitati velika nevednost in malomarnost, da se je toliko let brezdavčno napravljalo in predajalo zmrznjeno vodo. Da bi si radovljiško glavarstvo pridobilo prvenstvo v iznajdljivosti, ni verjetno; kajti obrtni zakon izrecno navaja vsa opravila, ki spadajo v obrt, a dobava ledu naravnim potom se ondi ne nahaja in se tudi k temu samovoljno ne da prištevati. Dobava ledu je le postransko opravilo in dohodek iz zemljišča, torej nikaka obrt. Kaj bodo izrekle o tem višje instance, bo pokazala prihodnost. Sicer bomo pa o tem zanimivem slučaju še poročali.

— P. n. abonentom in ložnim posestnikom v slovenskem gledališču. Od odbora „Dramatičnega društva“ smo prejeli sledeče pojasnilo: Slavnemu občinstvu, predvsem p. n. abonentom in ložnim posestnikom, bodi tem potom naznanjeno, da kraj vsej svoje angelskej potrpežljivosti tudi odbor „Dramat. društva“ z letošnjo sezono ne more biti zadovoljen. Vzrokov je več; navedemo naj le nekatere: Tikoma pred začetkom sezone sta odboru utekla dva angažovana igralca (Tišnov in Brunald), ki sta slovenščino že znala vsaj za silo; spočetka decembra je obolel še g. O. Boleška, da je temeljem zdravniškega izpričevanja naše gledališče ostavil. S tem se je prizadel repertoirju najhujši udarec, ki ga drama

še doslej ni prebolela. Novoangaževani ljubimec, g. Vedral, se je moral učiti slovenščine dva meseca, predno je sploh mogel nastopiti v malo večji vlogi. Spočetka decembra se je zaradi odločne upornosti in skrajnje neposlušnosti morala odsloviti altistica. (V slučaju potrebe je nje namestnica vsak dan na razpolago iz Zagreba.) Konec decembra pa je zbolela gđ. Rindova ter je glasom zdravniškega izpričevanja smela nastopiti šele 9. t. m. Zato se celih 12 dni (od 28. dec. do 9. t. m.) ni mogla spraviti na oder niti nobena nova opera niti nova opereta. (K nesreči je zbolela še gospa Polakova v Zagrebu, ki bi bila sicer mogla priskočiti na pomoč kot gost). Edini pevki, s katerima je mogla intendantca razpolagati, sta bila vedno vestna g. Skalova in „naš naraščaj“, gđ. Kočevarjeva, ki je pela, dasi je bila prehlajena... Ali naj bo zato gđ. Kočevarjevi nevhvaležna tudi intendantca? — Gđ. O. Spurna je na opetovane in nujne prošnje dobila dopust od 23. — 28. decembra; vrnila pa se je vzlic brzobjavnemu pozivu šele 1. t. m. na svoje mesto. (Odrzjavila je z doma, da je bolna!) — Za 7., 13. in 21. t. m. je vojaška godba odpovedala svoje sodelovanje; zato se je morala igrati drama, sicer bi se moralo gledališče sploh zapreti. Vse to in še marsikaj, kar še ne sodi v javnost, je povzročilo t. č. intendantca take zapreke, da se je razvijal repertoir le z največjim naporom dalje. Operi „Zvonovi korneljski“ in „Čarostelec“ bi se bili morali odigrati že prve dneve t. m.; zaradi boleznij gđ. R. in odpovedi godbe pa sta se operi zavlekli do danes. Po programu t. č. intendantca bi imeli v tem mesecu že dvoje dramskih novitet in eno operno noviteto; zaradi naštetih ovir pa je bil tudi letos, kakor lani, dobrodošla rešitev iz velike zagate celo „kak Krpan“. — Vzlic vsem tem razmeram pa smo imeli doslej vendarle 11 dramskih novitet (lani v tej dobi 9, predlani 12), 5 opernih-operetnih novitet (lani v tej dobi 3, predlani 5) letos 8 dramskih repriz (lani v tej dobi 9, predlani 10) in letos 4 operne reprize (lani 3, predlani 2). Letošnja sezona 1905/6 torej vzlic vsem izrednim oviram in težkočam glede števila uprizorjenih del ne zaostaja za prejšnjimi sezonami. Da tudi obisk predstav letos ni slabši, pa dokazuje dejstvo, da je dohodek predstav izdatno ugodnejši, ko lani. Računi so pri blagajništvu vsakomur na razpolago! — Za naštudiranje in za kvaliteto uprizoritev dram in oper so odgovorni gg. režiserji in g. kapelnik. Disciplinarni red pa se pri našem gledališču ne more izvajati s tisto strogostjo, kakor pri nemškem, ki more za odpuščene člane dobiti v dveh dneh popolno nadomestilo. Ako bi slovensko vodstvo hotelo postopati v vsakem slučaju rigorozno, bi morali skoraj vsak mesec zapreti gledališče vsaj za 14 dni. Ker pa to ne gre, mora mnogo potrpeti in pretrpeti vodstvo! — Gotovo je, da boljših moči v sedanji igralski in pevski suši in za gaže, ki se morejo plačati, ob vsem iskanju ni možno nikjer dobiti. Bojimo se pa, da bo v bodoče — ko se otvori na Češkem in Moravskem več novih večjih gledališč in če dobi Zagreb zopet opero — še slabše v tem oziru. Naraščaja ni nikjer, najmanj pa ga je doma. — Spričo našega sila pičlega personala, v katerem že vsak štatist, ki odpade, ovira repertoir, se razdeljuje vloge in se izbirajo igre tako, da se predstave sploh omogočajo. Če bi igrali ali peli vselej vsi in vse, potem bi ne bilo moglo t. č. vodstvo gledališča spraviti niti toliko predstav na oder, kolikor jih je. Teorija je seveda vedno lahka in nagla! — Slavno občinstvo bodi preverjeno, da se t. č. intendantca v najpolnejši meri zaveda svoje odgovornosti in da stori resno, z vso vnemo in z vso rodoljubnonesebično požrtvovalnostjo vse, kar le more. Ultra posse nemō tenetur. — Če pa se zavedajo c. pritožitelji, da imajo za vodstvo gledališča večjo sposobnost (t. č. intendantca, kakor vsaka prejšnja, je namreč prevzela vodstvo le pod pritiskom razmer in brez ponujanja svojih skromnih sil!) potem naj blagovolijo intendantco slovenskega gledališča prevzeti nemudoma, saj za

to žrtev jim bo gotovo „hvaležen“ vsak Slovenec! Čislane pritoževalce opozorjamo le še na glasne tožbe v tujih listih o tujih gledališčih (n. pr. na zagovor ravnatelja Cavarja v Gradcu, na zagrebške razmere in t. d.) in na tuje repertoirje tekom decembra in januarja. (Dvorna opera na Dunaju n. pr. ni mogla nekega večera m. m. uprizoriti opere „Don Giovanni“, dasi ima za eno samo vlogo pet prvih pevki!) Naj čitajo, kakor čitamo mi, da tudi drugod v teh dveh mesecih ni bilo idealnih razmer pri gledališčih, dasi imajo ondi 3—5 krat večji personal solistov in 5—10 krat večje subvencije in dohodke, kakor naše sirotno gledališče skrajnje nepraktične stavbe! — Pritoževalci prete, da končno opuste abonent na lože in sedeže. Kdo bo imel od tega koristi in kdo škodo? Rodoljubno in politično zavedno občinstvo naj blagovolijo le upoštevati dejstvo, da so potrpehli ljubljanski Nemci že z neprimerno slabšimi predstavami! Naše slovensko gledališče pa je narodno in ljubiti ter podpirati ga moramo vzlic vsemu in proti vsemu, sicer bi ne bili kulturni narod! Pospešujmo in podpirajmo ga, saj ga podpirajo tudi vsi t. č. odborniki „Dramat. društva“, ki so tudi abonente in ki vrhu najemščine za lože in sedeže brez samohvale in brez nevolje z veseljem žrtvujejo za slovensko gledališče še mnogo, mnogo svojega dragega časa, duševnega dela in tudi denarja. T. č. odborniki torej plačajo in delajo. — Sicer pa se je po prestanem vsakomuzskem kritičnem času nadejati poslej najboljših predstav in še cele vrste dramskih in opernih novitet, katerih materijal leži v arhivu docela pripravljen; seveda pod pogojem, da bodo točno vršili svojo dolžnost vsi p. n. člani slovenskega gledališča in da ne bo nikakih nezgod več! — T. č. intendantca slov. gledališča.

— Zboljšanje plač poštним uslužbenecem. Danes izdana ministrska odredba določa zboljšanje plač poštarjem na deželi in poštним slugam s 1. januarjem t. l. Poštarjem 1. in 2. razreda se zviša letna plača za 50, oziroma 100 K, dočim dobe poštni ekspedijenti pri glavnih poštah 3. razreda 80 do 120 K več. Letni stroški za to zboljšanje znašajo 1/2 milijona kron. Pomakne se obenem več pošt v višje plačilne razrede. — Pa tudi poštni sluge vseh kategorij dobe zboljšanje. Poštni ekspedijenti dobe službene doklade 100 K, poštni poduradniki pa 200 K. Da se ustreže tudi mlajšim slugam, se 770 mest pomoznih slug spremeni v definitivna. Obenem se bodo tudi pomaknili višje že stalni sluge. Vsi stroški za sluge bodo znašali 1,400.000 K.

— Wastianov šod v Mariboru. Dijak in poslanec mariborskih Nemcev Wastian (Boštjan) je razlagal 18. t. m. svojim volilcem visoko politiko. Govoril je „iz lastnih skušenj“ kot kak doslužen parlamentarec. Volilno reformo je imenoval veliko usodno vprašanje, od katerega je odvisen obstoj in pogin avstrijskih Nemcev. Volilno reformo so napravili ljudje, ki so Nemcem sovražni (?). Enakopravnost pač obstoji pred zakonom, a to je kaj drugega (?), kakor enakovrednost. Nemci lahko mirno gledajo, kako se v Avstriji državni sistem ruši. V gosposko zbornico se ne smejo več člani imenovati, temuč odposlati iz raznih stanov. Nemškega ministra brez portfelja Wastian velikušno odklanja. — Najboljše merilo za politično kilavost mariborskih Nemcev je pač to, da so se za take otrobe svojemu Boštjannu še zahvalili.

— Zopet nov kloster. Grad kneza Porcije v Senožečah hoče kupiti neki red, da napravi iz njega kloster. Kako da smo ravno Slovenci tako nesrečni, da se med nami vsak čas ustanovi kak nov kloster. Bogati narodi zapirajo klostre in izganjajo lenuhe, ki v njih prebivajo, mi pa, morda najrevnejši narod, pa dobivamo leto za letom novih kloštrov.

— Imenovanje. Gosp. Adolf Kessler, c. kr. višji geometer I. razreda, je premeščen iz Brežic v Celovec, kjer postane vodja katastralnega mapnega arhiva. Gosp. Kessle

je sicer Nemeč, a je bil vsled svojega ljubeznivega vedenja pri slovenskem občinstvu v Brežicah jako priljubljen. V Brežicah je služboval 19 let. Naj tudi na svojem novem mestu ostane tak in zagotovljeno mu je splošno spoštovanje.

— **Imenovan je agrarskim zemljemerskim pristavom** agrarski zemljemski asistent gosp. Fran Avčič.

— **Vojaška vest.** V pokoj je šel poročnik Vilibald Zupančič 19. lvskega bataljona ter se naseli v Materiji.

— **Profesorska vest.** G. Josip Vesel, profesor na umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani, je pomaknjen v VIII. činovni razred.

— **Šolske vesti.** Deželni šolski svet kranjski je v svoji seji z dne 13. januarja t. l. nastavljal definitivno izdajo provizorične učitelje oziroma učiteljice: Karla Mahkota v Velešovem, Marijo Frantar v Cerkljah, Emilija Aschmann pri Sv. Marjeti, Marijo Kastelic v Cerkljah, Marijo Uršič v Podkrajju, Hermino Sirknik v Studencu, Josipa Polanca in Marijo Stare v Loškem potoku. Premeščena je definitivna učiteljica Leopoldina Bukovic iz Starega Loga v Velike Lašče in učitelj Ivan Leban iz Trebelnega v Preloko. V stalen pokoj je stopila začasno umirovljena učiteljica Marija Malec. Učiteljica Matilda Gorjanc v Srednji vasi pri Kočevju se sme omožiti. — Okrajni šolski svet kamniški je imenoval v Dolskem namesto zaradi bolezni začasno upokojene učiteljice gđe. Marije Jurjevčič izprašano učiteljsko kandidatinjo gđe. Rozo Jebačin kot suplentinjo.

— **Repertoar slovenskega gledališča** za prihodnji teden. Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: V nedeljo dne 21. januarja popoldne za lože par „Martin Krpan“, dne 21. t. m. zvečer par „Moč teme“. — Dne 23. t. m. nepar „Potujem s hčerko“. — Dne 25. t. m. par „Čarostrelec“. — Dne 27. t. m. nepar „Dalibor“. — Dne 30. t. m. par „Sovražnik svojega rodu“. — Slavno občinstvo se opozarja vnovič, da ima jutri, 21. t. m. gospa Danilova svoj častni večer, katerega se naj blagovito slovensko občinstvo udeležiti v čim največjem številu.

— **Slovensko gledališče.** Weberjeva romantična opera „Čarostrelec“ se je že pred leti pela na slovenskem odru z velikim uspehom. Po dolgem presledku se je snovi zopet vprizorila na našem odru pred razprodanim gledališčem. „Čarostrelec“ je ena izmed najboljših romantičnih oper, kar jih pozna svetovna literatura, in brez dvoma najznamenitejše delo, kar jih je ustvaril skladatelj Weber. Opera se odlikuje po bogato razvitih, blestečih solih in po krasnih, mogočno vplivajočih ensemblskih stavkih; zbori so živahni in izredno melodiozni, orkester je individualiziran, polnodoneč in zlasti bogat glasbenih barv. Sujet opere je splošno znan; sujetu je skladatelj prilagodil tudi glasbo, ki jo prevevajo vseskozi romantični motivi. Opera se odlikuje zlasti v zborih po blesteči svoji melodiki, iz katere diši svežost in duh prelestne narodne poezije. Zlasti blesteča in polna efektov je glasba v drugem dejanju, ko slika dogodke v „volčjem brezdu“. Tu vre vse in kipi; v prelestnih glasbenih slikah se črta vihar v naravi, sliši se skovikanje sov, frotanje ponočnih ptic in otožno ječanje vetra, ki veje skozi gozd, po jema in narašča, čuje se šumenje potoka, ki žuboreč pada preko skal in se izgublja v brezdu, vmes pa grmi in se bliska in se čuje obupen, zdvojen krik človeka, ki se zama bori proti zli moči, ki ga je vkovala v svoje sponse, ki v objemu te moči gine, umira. . . . „Čarostrelec“ se je prvič pel 1. 1821. v Berlinu z velikanskim uspehom in je od tod mahoma osvojil ves svet. Opere, ki so se svoje čase vprizarjale z velikim uspehom in entuziazirale občinstvo, so izginile skoro brez sledu z gledaliških repertoarjev in je njih ime najti samo še v zgodovinah glasbene literature. Weberjev „Čarostrelec“ je pa ena izmed tistih redkih oper, ki so ohranile, dasi so stare že skoro sto let, svojo privlačno moč in so še danes stalno na repertoarju vseh svetovnih gledališč, kjer se pojo z istim uspehom, kakor v času, ko so se rodile. — Včerajšnja predstava „Čarostrelca“ je bila razmeroma dobra. Režija je funkcionirala precej gladko, na ensemblu smo pa opazili še dokaj nesigurnosti. Ženski zbor je bil to pot dosti boljši kakor moški, kateremu je v nekem prizoru skoro pošla sapa. Vse pohvale vredni so pa bili

včeraj solisti, ki so se res izbornu potrudili, da nas zadovolje v vsakem oziru. Ga. Skaifova je pela Agato z vso njej lastno bravuro. Dasi se ji je poznalo, da je na njen organ vplivalo neugodno vreme, vendar je bil njen glas čist in blagodeen. Ga. Skalova se odlikuje po pravilni, sigurni intonaciji in po spretni modulaciji svojega glasu; takisto ji tudi niansiranje ne dela nikakih težav in prehod iz pianisima v najkrepkejši fortissimo je zanjo lahkota ter ga izvede docela naravno in neprisljano. Zelo nam je včeraj ugajala goa. Rindova v vlogi Anke tako v igri, kakor zlasti v petju. Njen glas sicer ni posebno obsežen in krepak, a je izredno simpatičen in doni tako mило, nežno in toplo, da nehotе ugaja. V igri je goa. Rindova prav dobro pogodila naivno, srčnodobro deklečee Anko. Lovca Maksa je igral g. Orželski. Ta vloga ni najlažja, ker je v njej treba ne samo peti, ampak tudi dobro igrati. Obe zahtevi je g. Orželski rešil čim najsrečneje. Dasi je bilo skrajno slabo vreme, vendar si je ohranil veder in svež glas, da je z lahkoto obvladal svojo partijo. Najboljši je bil tako v petju kakor v igri v sceni, ko se poslavlja od Agate, predno odide v „volčje brezdu“. V tem prizoru je pel z izrednim čuvstvom in s posebno lahkoto. V vlogi lovca Gašparja je nastopil G. Betetto. Ta vloga je najtežja v operi in odkrito priznamo, da smo se bali, da je G. Betetto ne zmaga. Tembolj je nas torej veselilo, ko smo se prepričali, da G. Betetto ni samo kos svoji nalogi, marveč jo je rešil naravnost izbornu. Da je bil v pevskem oziru dober, nam pač ni treba naglašati, poudarjati je pa nam treba, da je igral zločestega Gašparja z vervo in polnim umevanjem, da je nas zadovoljil v vsakem oziru. Morda se ne motimo, ako trdimo, da je Gašpar ena izmed najboljših vlog G. Betetta. G. Betetto je žel včeraj obilo priznanja, občinstvo ga je odklovalo z vinarnim aplavzom in mu podarilo v znak priznanja lorvor venec, krasen svež šopek in s srebrom okovano palico. G. Betetto je eden izmed stebrov našega gledališča, ki nastopa tako v igri, kakor v drami, zato povsem zasluži tako odlikovanje. V vlogi gozdarja Kuna je bil prav dober G. Bukšek, ki očividno napreduje. Gg. Oufednik, Patočka kot gost, Zach in Dragutinovič so imeli neznatne vloge in so jih rešili prav častno. Priporočali bi, da bi bil pri prihodnji predstavi oder v prizoru v „volčjem brezdu“ manj intenzivno razsvetljen.

— **„Narodna čitalnica“ v Ljubljani** priredi v letošnji seziji tri društvene plesne večere in sicer dne 20. januarja, 17. februarja in 17. marca. Začetek vselej ob pol 9. uri.

— **Plesni venček pevskega zbora „Glasbene Matice“** bo v soboto, dne 3. svečana, v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“. Vabila se začno razpošiljati tekem prihodnjega tedna.

— **Vabila za trgovski plesni venček**, ki se vrši 1. februarja t. l., so že razposlana. Pri največji pozornosti je lahko mogoče, da smo kakoz osebo prezrli. Dotičnike prosimo, da nam to oporoče ter vabila pri društvu „Merkur“ zahtevajo. Na razposlanih vabilih ni povsodi dostavljeno „s soprogo“ oziroma „z rodbino“. Ob sebi umevno, so vabljenje z naslovljencem vred tudi čestite rodbine. Prosimo, da se nam tudi ta nedostatek oprsti.

— **Krajna skupina c. kr. poštinih in brzojavnih uslužbencev v Ljubljani** naznanja svojim članom, da se v nedeljo, dne 28. januarja vrši občni zbor v društveni sobi Rimska cesta šte. 4 ob štirih popoldne.

— **Slavčeva velika maskarada**, katere se vrši dne 4. februarja, bode vsled obširnih priprav in vsestranskega zanimanja gotovo ena največjih veselje letošnjega predpusta. Maskarada letos nima enotnega naslova, tako da je prilika k udeležbi dana vsakovrstnim in poljubni fantaziji ustrezajočim maskam. Da bode imela maskarada kolikor mogoče naroden značaj, se opozarjajo dame in gospodje na narodno nošo in imajo ti vstopnino znižano kakor maske. Splošno bodo vzbujale odboru že sedaj prijavljene velike in manjše skupine. Da bo zabava vsestransko razvita, skrbele bodo 4 godbe in sicer Društvena godba za „veliki ples“, narodna godba za „kmetški ples“, ciganska godba za „čardaš“ in arabska godba za vse one, kateri nimajo „nabrušenih poplatov“ in raje občudujejo temnopolne eksotične krasotice. Toraj vsakemu svoje, tudi nepesalcem, tako da kdor se bode podal v ta pisani vrtnec, ga bode drvil od zabave do zabave. Velika dvorana hotela „Union“ v kateri se maskarada vrši, bode krasno dekorirana. Toda boljše o vsem manj povedati in na dan maskarade več videti.

— **Srbaka čitalnica v Ljubljani** bo imela v nedeljo, dne 21. t. m.

v hotelu „Štrukelj“ (Kolodvorske ulice) ob 8. uri zvečer svoj 1. redni občni zbor, na kateri se vljudno vabijo vsi člani. Spored: 1. Poročilo upravnega odbora; 2. Volitev dveh članov za pregled letnih računov; 3. Volitev novega odbora in 4. Slučajnosti.

Odbor.

— **Akademija.** Opozarjamo še enkrat na današnje predavanje v „Mestnem domu“ o „družbah z omejeno zavezo“ (Gesellschaften mit beschränkter Haftung). Začetek ob 8. uri. Predavanje mora zanimati zlasti trgovske kroge, saj ima nova združenja na trgovskem polju namen, da dviga podjetnost ter poživijo trgovino in obrt.

— **Od kod ime Kolesija?** V ravnokar izišlem dvojnem zvezku „Izvestij muzejskega društva za Kranjsko“ poroča gosp. župnik Ivan Vrhovnik, da je ime kopaljšča Kolesija, izvajati od nekega Petra Kolesia, ki je leta 1497. kupil mlin ob Gradaščici in ga imel do 1518 v rokah.

— **Šentlambertski župnik Plantarič** je silno lakomen človek, ki bi iz svojih faranov najrajši izmolzel vse do zadnjega krajearja. Zmirom napoveduje darovanja, poleg tega je pa treba vsako stvar, ki se pokvari v farovžu ali v cerkvi, vedno posebej plačevati. Miši so prejedle meh v orglah in zasule s svojim blatom neke piščalke, in Plantarič že pobira prispevke pri izpraševanju za Veliko noč. Zakaj ne plača poplave orgel iz doneskov za cerkvene sedeže? Preteklo leto so zboljšali Šentlambertska plačo organistu. Plantarič je pa šel in odvzel organistu košnjo Brega, kar je bilo od pamtiveka organistova last. Taka lakomnost je že do skrajnosti umazana in kaj malo vredna katoliškega župnika. Poleg lakomnosti je pa Plantarič tudi trdosrčen in neusmiljen. Neka stara žena je imela že 10 let cerkven sedež in plačevala zanj po 2 K na leto. Plantarič ga ji je pa odvzel in ga dal svoji 18letni dekli, kot bi stara žena, ki pride uro daleč v cerkev, lažje stala nego mlado punče, ki ima 10 korakov do cerkve. Farovž ima na ta način dva sedeža brezplačno, enega za dekle, drugega pa za dražestno kuharico, ki celo mašo in pridigo kima in spi. Gotovo se ji sanja, koliko strži za tisto mleko, ki je posneto, a ga prodaja kot sveže, kar je le za kmeta greh, za Plantaričeveo kuharico pa menda zaslug, saj je v Marijini družbi. Mesto da Plantarič napoveduje nepotrebna darovanja, naj rajši študira, če je mogoče 66 kg napraviti masla v enem poletju od dveh krav, zraven pa prodajati pristno mleko tolikim odjemalcem, kot se godi zdaj. Prišel bo do zaključka, da to ni mogoče. No, njegova skopost in lakomnost mu vkljub temu spoznanju ne bo delala nobenih težkih ur, ker kolikor težji je njegov žep, toliko lažje njegovo srce.

— **Iz Šmartna pri Litiji.** Občni zbor prostovoljnega gasilnega društva se je vršil v nedeljo ob 4. uri popoldne v gostilni g. Robavsca ob nenavadno veliki udeležbi. Mesto umrlega načelnika gosp. Porenta je bil izvoljen enoglasno načelnikom g. Ivan Robavs, mesar in gostilničar. Kakor se je poročalo, ima društvo nad 10.000 K premoženja, pri tem pa 600 K dolga na zadnji kupljeni brizgalni, to pa vsled nerednosti, katere je društvo samo krivo, ker že dve leti ni prejelo nikake podpore od dež. odbora. Pri društvu so se podvojili štoporni člani, kar si sme društvo šteti v čast, da uživa toliko zaupanje v vseh krogih Šmartna kakor tudi Litije. — Ogenj. V ponedeljek smo začuli glas trobentača; gorela je en četrt ure od Šmartna lesena hišica. Na lice mesta je pršla tudi požarna bramba, na čelu ji novi načelnik g. I. Robavs. Naj omenimo pri tej priliki, kake zastopnike ima „Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani. Zastopnik F. Pišek je svetoval: „Kar je kaj obžganega, le doli vrzite, ko pridejo „šacati“ bodo več „šacali“. Res, dober tak zastopnik! — Pretepanje v šoli. Opozorili smo že enkrat kaplana zaradi pretepanja otrok v šoli. Pretečeni terek je v šoli zopet neko deklico iz prvega razreda udaril po glavi, da se je ubogemu otroku kar kri vlila iz ust in nosa. To je že drug tak slučaj. Vprašamo kaplana: Ali misli opustiti tako razodevanje svete jezuitske jeze nad šolskimi otroki? Če ne ga opozorimo, da se mu zna pripetiti nekaj neljubega, kar pa je že davno zaslužil. Ali so mar otroci krivi poraza pri občinski volitvi, da se zdaj nad njimi maščujete?

— **Mrtvega so našli** v hlevu Ivana Skubica v Debečah 74letnega berača Matijo Skubica iz Šmartna pri Litiji. Skubic je bil zelo žganju vdan in je najbrž to pospešili njegovo smrt.

— **Cerkvena tatvina.** Ko je hotel v soboto na Primskovem pri Kranju cerkovnik s cerkvenima ključarjema izprazniti cerkvene pušice, v katerih bi moralo biti 60—70 kron denarja, so bile večinoma prazne. Pušice je izpraznil najbrž Jožef Prek, ki se je 5. t. m. potikal po Primskovem in so pri njegovi aretaciji dobili 1442 komadov po 2 v. in 551 po 1 v.

— **Najdeno zamrzjeno truplo.** Te dni so našli nabiralci drv v gozdu pri Sv. Joštu nad Polhovim gradcem zamrzjeno žensko truplo. Ponesrečenka je bila stara 60 do 65 let in defektno oblečena ter je najbrže, kolikor se je dosedaj dognalo, 71letna mestna uboga Marjeta Jasenkovičeva, katere je že dne 21. decembra m. l. odšla iz mestne ubožnice na Karlovski cesti. Navedenka je bila nekoliko slaboumna.

— **„Triglav“ v Radovljici** priredi v nedeljo, dne 21. januarja ob 7. uri zvečer v pritličnih prostorih radovljiške graščine (desno) igrokaz v treh dejanjih „V Ljubljano go dajmo!“ Spisal J. Ogrinc. Po igri prijateljski sestanek v hotelu Bastl, kjer se vrši ples in prosta prijateljska zabava. Sodeluje radovljiški orkester.

— **Občni zbor „Narodne čitalnice“** v Ribnici vršil se je 3. t. m. ob precejšnji udeležbi društvnikov. Po predsedniškem pozdravu je poročal tajnik g. Špende o društvenem delovanju. Tudi v tem letu je priredila „Čitalnica“ običajni „Silvestrov večer“, ki je sijajno uspel, zlasti po sodelovanju g. sodnega pristava Toporiša in čestitih gospic: Ruže Lukanove, Erne Murgelnov, Lojzike Podbojeve, Leopoldine Tomšičeve in Toni Virkove. Vsem tem, kakor tudi sl. „Pevskemu klubu“ izreče občni zbor najtoplejše zahvalo, izražujoč vdano prošnjo, da bi tudi v prihodnje posvečevali svoje moči v procvet „Čitalnice“. Z zadovoljnostjo naznanja še g. tajnik, da se je tudi to leto število društvnikov pomnožilo. G. knjižničar poroča, da je tudi število knjig v preteklem letu naraslo, kar je gotovo najbolj važno delo „Čitalnice“. Po blagajnikovem poročilu, ki izkazuje 26 K 81 h prebitka, izjavi dolgoletni, mnogozaslužni g. predsednik dr. Schiffer, da ne sprejme več predsedništva in odborništva, pa tudi neutrudljivo agilni g. tajnik izreče, da zaradi mnogobrojne dela ne more več prevzeti tajniške časti. Odstop obeh vrlih gospodov občni zbor obžaluje in jima izreče za njihovo neumorno delovanje najiskrenejšo zahvalo. Nato se voli nov odbor, ki se pri prihodnji odborovi seji konstituirata sledeče: predsednik: g. sodni svetnik Fr. Višnikar, podpredsednik: g. sodni adjunkt Toporiš, tajnik: g. Božidar Betriani, blagajnik: g. Ivan Arko, knjižničar: g. Ivan Lovšin ml. in odbornika: g. Anton Spende in g. Stefan Tomšič. V namenu, da bode tudi v prihodnje z načeli, ki si jih je „Čitalnica“ postavila ob nje ustanovitvi, koristila kolikor mogoče slovenskemu narodu, začenja društvo novo leto.

— **Narodna čitalnica v Črnomlju** imela je dne 2. prosinca t. l. redni letni občni zbor, kateri je volil v odbor sledeče gospode: Müller Karel, predsednik; Kline Ignacij, podpredsednik; Stanko Adler, tajnik; Radič Ivan, blagajnik; Kuder Anton, Jelšnik Ludvik, Müller Ignacij in Zure Anton, odborniki.

— **Kristanovo junaštvo.** Vodja socijalnih demokratov ravnatelj Anton Kristan v Idriji ima pogum, najgrše sramotiti svoje nasprotnike, obstati in vzdržati svoja sramotenja in obdolžitve pred sodiščem pa nima poguma. Skrije se navadno za stvarno kritiko ali za splošnost. Lepo junaštvo to in vredno Kristana. V zadnjem „Napreju“ je zopet izlil žolč, ker smo ga pokazali v pravi luči. Lahko pa bi že uprivedel, da njegovo ravnotako neumno kakor smešno pretenje nima zaželjenega uspeha; nismo se ga dosedaj bali, pa se ga nam v prihodnje tudi še ni treba. Sedaj hoče izdati celo brošuro o svojih obsodbah, najbrže na stroške delavnega ljudstva. Idrijsko delavstvo je plačalo že dovolj za njegove neumnosti, naj plača še to. Pa se tudi mora oprati napram somišljenikom, ker drugače ga še najzvestejši spoznajo v njegovih vrtilah. Radovedni smo, kako se bo bliščal v lastni izdaji. Torej, kar na dan!

— **„Akademija“ v Idriji.** V zadnjih tednih so bila v telovadnici mestne realke v Idriji zopet tri javna predavanja. Gosp. prof. M. Pirč je predaval o geologiji, gosp. učitelj E. Gangl o Prešernu in g. prof. Nardin o tvorni elektriki. Vsakemu prvih dveh predavanj je prisostvovalo po 300 poslušalcev, zadnjemu, ki so ga oživljali zanimivi poizkusi, še enkrat toliko. V nedeljo predava gospod ravnatelj dr. Beuk o življenju rastlin.

— **Šopek zvončkov** nam je poslal prijazni dečko Anton Sparemblek, učenec IV. razreda v Čerknici. Natrgal je zvončke na Javorniku.

— **„Hirskega Sokola“** v Hirski Bistrici prvi redni občni zbor se vrši prihodnji nedelje, dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v prostorih hotela Ivana Tomšiča. Ob tej priliki se vabijo vsi bratje „Sokolci“, da se občnega zbora z ozirom na določbe v pravilih polnoštevilno udeležo.

— **Iz Zagorja na Pivki.** Takajšnje „Bralno društvo“ priredi dne 4. februarja v društvenih prostorih predpustno veselico s petjem, godbo in burko: „Trije tički“. Pevske točke bode izvajal pomnožen domači pevski zbor. Iz prijaznosti bode sodeloval sl. kneški orkester, ter pri plesu svirala sl. godba na lok iz Postojne. Sodelovalci se že pridno vadijo, a posebne priprave vrše se pa za burko „Trije tički“. Ta nova, lepa in humorja polna igra vzbuja že sedaj med ljudstvom dosti zanimanja, tako da upamo najboljšega uspeha! Sosedna društva prosimo s posebnim oziranjem to, ker je čisti dohodek namenjen v prid naši knjižnici, da se pri prireditvi svojih veselice ozirajo na ta našo.

— **Ivan Rogina** †. Iz Slovenjegrada se nam piše: Kakor ste že sporočili, je umrl dne 14. januarja t. l. gospod Ivan Rogina, veleposestnik in župan v Podgorju, ter načelnik okrajnega zastopa in predsednik okrajne hranilnice slovenjegradske po dolgi in mučni bolezni. Pogreb se je vršil v torek, dne 16. januarja t. l. predpoldnem. Pri pogrebu se je jasno pokazalo, kako priljubljen in čestopoštevan je bil dragi rajni. Prihitele je ljudstva iz sosednih občin in pokrajin kar trumoma, da izkažejo blagemu možu zadnjo čast. — Gospod Ivan Rogina je bil od leta 1886. do leta 1889. in potem od septembra 1893. leta neprenehoma do svoje smrti načelnik okrajnega zastopa ter obenem tudi predsednik okrajne hranilnice. Okraj slovenjegradske so mu mora zahvaliti za svoj današnji razvoj, za vse svoje zavode in naprave v blagor okraja. Razvoj okrajne hranilnice pa mu je bil še posebno pri srcu. Ščitil jo je kakor svoje oko in jo branil napadov posameznikov in drugih zaprek. Zaradi svoje značajnosti je bil od vseh, tudi od svojih političnih nasprotnikov čislani in spoštovan v popolni meri. Ravno zavoljo svoje značajnosti pa je bil gosp. Rogina tudi izven okraja jako poznan in čislani, kakor pri nas. Da se rajnik ni nadejal smrti in je še zmiraj upal ozdraveti, razvidno je iz pisma, katero bi se bilo moralo prečitati pri konstituciji novoizvoljenega okrajnega zastopa dne 30. septembra 1905, katero pismo pa je po naključju šele po seji na dotično mesto došlo. Žalostna in prebridka je izguba za nas Slovence, kajti izgubili smo izobraženega, delavnega, spoštovanega in značajnega rodoljuba, ki je bil vnet za naš napredek, za naš blagostan. Žalujemo s potrtim srcem ob njegovem tako preranem grobu, za njim, ki je bil tako zgleđen rodoljub, kremenit značaj, z eno besedo: blag mož. Naj počiva v miru nam pa nakloni Bog njemu vrednega naslednika in voditelja.

— **Kdo postane naslednik profesorja Bezjaka?** S Štajerskega se nam piše: Govori se, da bo, ali je že morda imenovan nadučitelj Brence od Sv. Vida okrajnim šolskim nadzornikom v mariborskem okraju. To je že več kot ironija, ako sledi taka ničla dr. Bezjaku, vsestransko izobraženemu, učenemu, blagemu, učiteljsku dobro hotečemu možu, marljivemu pisatelju na pedagoškem polju! Brence nima med učiteljsvom prijateljev izvzemši nekaj nemurjev, kajti njegovo obnašanje je obilo, in prepričani smo, da bo v tej lastnosti prekosil Dreflaka, katerega pa sicer hočemo sedaj pri miru pustiti, ker se je v zadnjem času poboljšal. Brence je bil pri Sv. Vidu provzročil strašansko razprtje med podrejenim mu učiteljsvom, oziroma posameznimi člani krajnjega šolskega sveta; križema so bile tožbe pri kazenski sodnji in Brence tudi v disciplinarni preiskavi. Kako je izpadla preiskava, nam ni znano, a sploh je bil kriv on vseh kočljivih obravnava. Karakteristično je, da ga hvali in priporoča Ormigo „Štajero“, a to gotovo zaradi njegovega nemškutarjenja. Kje so naši poslanci, da se nič ne brigajo za imenovanja okrajnih šolskih nadzornikov?!

— **Trg Lemberg.** Dne 6. januarja t. l. je priredila šolska mladina pod vodstvom učiteljsva šolsko veselico z deklamacijo, petjem in gledališko predstavo. Iz domačega kraja kakor iz okolice je došla mnogoštevilna množica. Našteli smo okoli 200 tujcev. Peš in na vozovih so dohajali ljudje. Mnogo jih je moralo oditi, ker v prostorni a nabito polni šoli III. razreda ni bilo prostora več. Veselice se je izvršno obnesla. Užitek, ki ga je imelo občinstvo od nje, se označi docela, ako poudarjamo, da so se cele resnim možem zrealile v obeh solze radosti in pa, da se je na splošno želje ponovila veselica dne 10. t. m. Gostje so došli iz Kostivnice, Sladke gore, St. Petra na Medvedjem selu, Šmarja, Ponikve in celo iz St. Petra pod Sv. gorami. Upamo, da se še večkrat snidemo pri takih prilikah v preplese lembergskem šolskem posloppju. Čuje se, da uprizori pred kratkim osnovani moški pevski zbor v gostilni g. Zu-

pančiča predpustno zabavo. — Le naprej!

Ljubeznivi nemškutarji. V Sevnici sta prišla v gostilno nasproti župnišča dva Slovenca in se slovenski pogovarjala pri mizi. Gostilničar se pri prvih slovenskih besedah začne repenčiti, češ, da je gostilna samo za Nemce, da naj se pobereta ven. Ker sta Slovenca odvrnila, da slovenski denar ravno toliko plača kot nemški, zavilal si je prijazni gostilničar rokave in s pomočjo par drugih nemškutarjev vrgel Slovenca na cesto. — V Dobrni pri Celju je pa topliški nočni čuvaj Matevž Marošek napadel sina slovenskega volilca ponoči in mu prizadel težke telesne poškodbe. Marošek se hvali, da ga je tako pretepal, da se mu je zlomila gorjača. So ljubeznivi ti nemčurji!

Odvetništvu se je odpovedal dr. Mih. Lederer v Konjicah. Njegovo pisarno je prevzel njegov sin.

Zastupila se je v Ljubnem na Gor. Stajerskem zaradi nesrečne ljubezni 23letna šivilja Roza Šetina.

Aretovan ljubljčan. Tržaška policija je aretovala 18letnega pohajkujočega peka Karla Dolenca, ki je pristojen v Ljubljano. Dolenc je vlomil pred kratkim v neko stanovanje in ukradel tam žepno uro, predvčeršnjim pa v cerkvi tržaške bolnice potegnil neki gospe denarnico iz rok in zbežal.

Iznajdba. 21letni tehnik Pavel Weiler iz Trsta je iznašel novo metodo za dobivanje bakra iz bakrenih rud. Ta metoda je jako preprosta in omogočuje tudi mnogo cenejši izdelek. Weiler se je bavil s to metodo že tri leta in je zdaj dobil patent na svojo iznajdbo.

Pri pogrebu svojega očeta umrl. Na pogreb svojega očeta v Trstu je prišel mornar Josip Klauer iz Pulja. Ko je pa šel čez neki trg, se je zgrudil in v par trenutkih umrl.

Zastrupil se je v Trstu s solno kislino 32letni delavec Ivan Kos, vendar so ga zdravniki še rešili smrti.

„Jadranska banka“ v Trstu, katere predsednik je državni poslanec vitez Vuković, bo povišala svojo temeljno glavnico od 2 na 3 milijone kron; vendar so ga zdravniki še rešili smrti.

Novi pomol v Trstu. Kakor znano, se je pred nekaj meseci udrl v morje v Trstu pomol. Zdaj so ga na novo zgradili in so ga izročili predvčeršnjem prometu. Novo zgrajeni pomol je dolg 127 metrov in širok 35 metrov.

Posuroveli nemški otroci. Učenci neke ljudske šole na Dunaju so s kamenjem napadli učiteljico na cesti, ko jih je pri tepežu svarila.

Mila prošnjaja. Neka uboga, pa vseskoz poštena ženska, katere mož je odpotoval v Ameriko, pustivši ji troje mladoletnih, popolnoma nepreskrbljenih otrok in ki je pravkar dobila še četrtega otroka, prosi, ker je popolnoma brez vsakih sredstev in v največji bedi, naj ji usmiljeni ljudje naklonijo službo dojljike (ame) ali pa naj kakí dobri ljudje vzemo nje novorojenčka v brezplačno preskrbo ali za svojega. Naslov pove iz prijaznosti uprav. „Slov. Naroda“.

Nocojnji sneg je napravil po sadnih vrtnih in gozdnih zopet precej škode. Potrganih je po mestu mnogo električnih in telefonskih žic. Telefonsko omrežje je zelo zmedeno in se more le na redkih postajah govoriti. Ker se ne more niti telefon, niti električna razsvetljava kar na mah popraviti, bode moralo občinstvo pač nekoliko potrpeti, predno bo vse v redu, kajti proti vremenu ni nikake pomoči. Tudi električni cestni železnici je sneg napravil precej preglavic. Zadnji voz, ki bi imel dospeti v remizo ob 10. uri zvečer, je prišel šele ob pol 5. uri zjutraj. Sneg je sicer napravil nekaterim, posebno mestni občini precej stroškov, drugim pa je prav dobro došel, posebno voznikom in delavcem.

Živ „paradajzar“. Te dni je mestna policija zasledila živga „paradajzarja“. Ni bil pa tako črviv, da se ga lahko imenuje živga, kakor na pr. „žive črešnje“, ampak je bil pravi človek, z dušo in telesom, s krvjo in z mesom, in ga moremo pravilno imenovati. Bil je namreč pri beračenju zasaden neki brezposelni pisar Franc Paradeiser, rojen leta 1861. v Muravu. Mož je imel pod suknjo uniformovano bluzo, na kateri so se lesketale tri tujezemske in ena avstrijska kolajna. Premalo imamo v listu prostora, ako bi hoteli njegov robinzonizem, ki ga je pripovedoval, natančno spisati in naj bralcem zadostuje le toliko, da je prepotoval skoro že ves civiliziran svet. Služil je baje 8 let pri holandskih kolonijah na otoku Java in ima od navedene države, kakor pravi, do smrtne letno rento za 400 K. Ker pa s tem ne more izhajati, mora tudi kot večni popotnik semtertja nekoliko potrkati na vrata in če ga zasledijo, ga dajo, kakor se mu je zgodilo v Ljubljani, k sodišču, da se nekoliko odpočije.

Tatvina. Delavčevi ženi Heleni Hauptmanovi je bila včeraj ukradena iz stanovanja v Bohoričevih ulicah št. 14, 14 K vredna zimska ogrinjača, 8 K vredno likalo, dve rutii, vredni 5 K in čipkast predpasnik. Tatvina je sumljiv nek berač srednje postave, ki ima črn klobuk in črn suknjiv.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpravilo z južnega kolodvora v Ameriko 5 Slovencev, nazaj pa jih je prišlo 10. V Heb je šlo 15, v Inomest 10 Hrvatov, v Hrušico 10 Macedoncev, v Linc pa 6 kočevskih krošnjarjev.

Izglubljene in najdene reči. Pismoča Jakob Skala je izgubil zlat prstan, vreden 12 K. — Neki gospod je izgubil listnico, v kateri je imel 120 do 130 K denarja, obstoječega iz bankovcev za 100, 20 in 10 K.

Koncert ter domača plesna veselica je nočoj v restavracijskih prostorih g. Avg. Zajca na Rimski cesti št. 24. Začetek ob 8. uri. Vstopnina 20 kr.

„Ljubljanska društvena godba“ priredi jutri zvečer v hotelu „Union“ društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Jugoslovenske vesti. Katoliški nadškof, ki se ne pokori zakonu. Poročali smo že, da je bil sarajevski nadškof dr. Stadler obsojen na 500 K globe, ker je, ne oziraje se na zakonsko določbo z dne 9. julija 1891., ki prepoveduje v Bosni in Hercegovini prehod iz ene vere v drugo, krstil mohamedančev Mehmeda Sinanovića. Na dotično globo je nadškofa obsodil vladni svetnik Zarzycki. Zarzyckemu je sedaj poslal nadškof, kakor čitamo v klerikalnem „Hrvatstvu“, to-le impertinentno in skrajni verski fanatizem dokazujoče pismo: „Z ozirom na to, da je naredba o prehodu z ene v drugo vero, izdana 9. julija 1891., izšla brez dovoljenja sv. Stolice, in z ozirom na to, da ona nasprotuje katoliški veri v toliko, da je sv. Stolica prepovedala se držati dotične naredbe, se jaz ne smem in nečem ravnati po tej naredbi, ker smatram, da ta naredba za katolike ni veljavna; zato je tudi nisem mogel krstiti, takisto pa Vas tudi ne smatram za poklicane, da bi mene sodili. Vzpričo tega protestujem proti Vaši obsodbi ter izjavljam, da ne bom plačal nobene globe in ne bom vložil proti obsodbi nobene priziva. V Sarajevu, dne 17. januarja 1906. — J. Josip, nadškof.“

Priobčili smo Stadlerjevo pismo v celoti, da se iz njega spozna vsa prepotentnost katoliškega duhovništva in katoliške cerkve. Država bi morala papeža prositi za dovoljenje, ako bi hotela uvesti kak nov zakon. Res lepe razmere bi zavladale, ako bi duhovščina dobila v državi vso moč v roke. Gori navedeno pismo je klasičen dokaz za državi in družbi pogubne težnje, ki jih zasleduje klerikalizem. — Hrv. stranka prava. „Narodna obrana“ poroča o zaupnem sestanku hrv. stranke prava dne 15. t. m. v Zagrebu in pravi, da je bilo pri sestanku zavzočih kakih 30 oseb, med njimi znatno število mlajših duhovščine. Na konferenci se je izvolil odbor treh duhovnikov in dveh laikov (Rubetić, Kiepach, dr. Bauer, dr. Harambašić in Zagorac), kateremu se je poverila naloga, da končno uredi finančno in redakcijsko vprašanje, ki se tiče izdajanja posebnega strankinega glasila.

O tisku v Dalmaciji. Iz Dalmacije se piše: Splitska „Sloboda“ se bode, ako bodo stavci še nadaljevali stavko, začasno najbrže preselila v Šibenik, o „Jedinstvu“ se pa govori, da bo prenehala izhajati. Na mestu „Našega Jedinstva“, ki je lastnina „Pučke banke“, bo njegov sedanji urednik Stražičić osnoval nov list, ki se bo imenoval „Jugoslavija“. Širi se govorica, da bo pri ti priliki likvidirala tudi „Tipografija sociale spalatina“, ki je last avtonomašev. Avtonomaši iščejo pripravne kupca. Kupcev je mnogo, med njimi tudi dr. Trumbić, narodni poslanec in splitski župan. — Konec tiskarskega štrajka v Dalmaciji. Pravkar smo dobili obvestilo, da je končan štrajk stavcev v Dalmaciji in da bodo prihodnji teden jeli že vsi listi zopet redno izhajati. — Nov ravnatelj bolgarskega narodnega gledališča. Za ravnatelja bolgarskega narodnega gledališča je imenovan igralec „Narodnega Divadla“ v Pragi Jos. Smaha. Novi ravnatelj je došel v Sofijo preteklo sredo. Že na meji v Caribrodu ga je pozdravil bolgarski naučni minister dr. Šišmanov, na kolodvoru v Sofiji ga je sprejel gledališki intendant Milarov. Smaha je eden najznamenitejših čeških igralcev.

Bolgarska umetniška razstava. Te dni se je otvorila v dvorani mestnega vrta v Sofiji razstava slik mladih bolgarskih umetnikov Al. Božinova in P. Morozova. Razstava sta okoli sto svojih slik, ki kažejo, da sta Božinov in Morozov vrlo nadarjena, vešča in duhovita mlada umetnika. Občinstvo, ki visoko ceni delovanje teh dveh umetnikov, obiskuje prav pridno razstavo. Kakor poroča „Večerna pošta“, se občinstvo kar kosa v nakupovanju slik in večina razstavljenih del je že razprodana v najuglednejših sofijskih rodbinah. — V takšnih razmerah seveda cvete pri Bolgarih umetnost. A pri nas?

Najnovejše novice. Novi zakon o elektriciteti se izdeluje v ministrstvu notranjih zadev ter se predložijo poslanski zbornici že v mesecu marcu. Novi zakon omogoča lastnikom električnih naprav izpeljati tok po tuji zemlji. — Stožbo proti kralju Leopoldu, ki jo je naperila hči grofica Lonyay in deset dunajskih in pariških upnikov princezinje Lujize zaradi zapuščine kraljice Henriete, se je bavil včeraj kasalski dvor v Bruslju v zadnji instanci. Razzsodba se še ni izrekla. — Rajši v smrt, kakor k poroki. V Temesvaru se je ustrelila nenavdno lepa 17letna hči posestnika Pestrecuja, ker ni hotela iti z izbranim ji ženimom pred altar. — Predsednik dunajskega državnega sodišča, dr. Unger, obhaja danes 25letnico službovanja na tem mestu. Cesar mu je poslal prisrčno lastnoročno pismo. — Umrl je v Pragi dvorni svetnik in profesor v pokoju dr. vitez Koriška. — Obglavili so v Draždannah nekega Linka, ki je umoril svojo ženo, tri otroke in taščo. — Lep poslanik. Poslanik pl. Cramm-Burgdorff v Brunšviku je pomagal baronici Königswarter napraviti 4 milijone dolga.

Nespametne device. Pri čitanju evangelija o modrih in nespametnih devicah, ki so hodile ženinu nasproti, je katehet skušal v dekliški šoli razložiti oba pojma. Vprašal je neko učenko: „Katero devico so bile nespametne?“ — „Tiste, ki niso dobile ženina!“ je bil odgovor.

Spojitev Črnega morja z Baltičkim morjem. Radi velikanškega prometa v Rusiji mislijo v visokih krogih ruske vlade že davno na to, da bi Črno morje, ki leži na ruske države, zvezali po kanalu z Baltičkim morjem, ležečim na severozahodu Rusije. Po predloženem načrtu bi šel prekop od Herzone ob Črnem morju po Dnjepru do mesta, kjer se steka Berezina v Dnjepr, dalje potem po Cerezini, bi se zvezal z Dvino in bi šel po Dvini do Rige ob Baltičkem morju. Prekop bi bil dolg 160 km, širok na površju 65 m, na dnu 35 m, globob 8-5 m, torej sposoben za plovbo največjih morskih ladij. Plovba od Črnega do Baltičkega morja bi trajala 5 dni.

Nemški izseljenci. Računajo, da okoli 3.100.000 nemških podanikov biva v inozemstvu. Največ jih živi v ameriških Zedinjenih državah, najmanjše (662) na Japonskem. V Parizu živi okoli 80.000 Nemcev.

Odvetniki in zdravniki v Italiji. V Italiji je okoli 72.000 odvetnikov, notarjev in javnih braniteljev. Velik del teh odvetnikov ne izvršuje odvetniške prakse, marveč so nastavljeni kakor uradniki v državnih in privatnih službah, ali se pa bavijo z novinarstvom. Več del uglednih italijanskih novinarjev pripada odvetniškemu stanu. — Zdravnikov je bilo koncem 1905 v Italiji 21.104. Od teh jih je živelo po mestih 7.036, ostali pa po deželi.

Statistika gimnazij, realk in srednjih šol v Avstriji. Ministrstvo za uk in bogočastje je priobčilo statistiko gimnazij, realk in srednjih šol v Avstriji, ki imajo v šolskem letu 1905/06 pravico javnosti. — Gimnazij je v Avstriji 233; od teh jih združuje država 177. Na Primorskem je 7 gimnazij: v Trstu dve, v Gorici ena, v Pazinu dve, v Kopru in Pulju pa po ena. Realk je v Avstriji 128. Na Primorskem so štiri. Ena nižja realka v Pulju, dve realki v Trstu in realka v Gorici. Število vseh učencev na gimnazijah je bilo početkom tega šolskega leta 84.450, na realkah pa 44.769.

Loterija za otroško zavetišče. Upravni odbor I. avstrijskega otroškega zavetišča Kahlenbergdorff naznanja, da bo vlečenje loterije otroškega zavetišča nepreklicno in brez odloga v soboto, dne 27. januarja pod oblastvenim nadzorstvom. Nakupovanje srečk te loterije se vzpričo dobrodelnega namena in množice dobitkov priporoča prav nujno.

Železniški vlaki za pijance. so najnovejša iznajdba na Angleškem. Na Angleškem je namreč pijancem prepovedano se voziti z rednimi vlakmi, ter so za ljudi, ki so pregloboko pogledali v kozarec, urejeni posebni vlaki. Taki vlaki vozijo redno po večjih slavnostih, da natrkane udeležnike spravijo varno in zanesljivo domov. Ljudstvo imenuje take vlake

Bachus Special. Ko je vozil tak vlak prvič, je seveda s svojo „vsebinsko“ vzbujal pravo senzacijo. Vlak je rabilo nad 40 oseb. Vozovi so bili malo razsvetljeni in okna zagrnjena. In železniška uprava stori prav, da ne pusti gledati radovednemu občinstvu v taka „svetišča“. Pijanec je enak na cesti in v vozu.

Nesporazumljenje. Znani milijonar Vanderbilt je podil svoj avtomobil z nenavadno hitrostjo po cesti ter pri tem povozil psa. Ni pa storil, kakor store to navadno bogataši, da odletijo svojo pot, temuč je izstopil ter se vrnil na lice mesta, kjer je našel kmeta, ki je kimaje za glavo prestrašeno gledal na ostanke poveženega psa. Vanderbilt je izvel 50 dolarjev ter jih ponudil kmetu vpršaše ga: „Ali je s tem pes plačan?“ Kmet je pokimal in avtomobil je oddrdral naprej. Kmet pa je gledal sedaj denar v roki, sedaj psa v prahu, popraskal se za ušesi ter rekel: „Rad bi pa vendar vedel, čigav pes je to bil.“

Najstarejši evropski časopis. Te dni je v Amsterdamu obhajal časniki „Oprechte haerlemsche Courant“ svoj 250letni jubilej. Časopis je začel izhajati 8. januarja 1656. Do leta 1793. je list prav dobro izhajal, a prinašal je bolj zabavno kakor politično berilo. Od tega leta pa se je oprijel gesla: „Edinstvo, enakost, bratstvo.“ Ko je Nizozemska prišla pod francosko cesarstvo, je ta časopis prinašal le še razne oglase, a še te tudi v francoskem prevodu. Ko pa se je Nizozemska osvobodila, povzpel se je tudi „Courant“ do prejšnje slave.

Drago odlikovanje. Angleški kralj je podelil japonskemu cesarju red hlačne podveze. Iz Angleške je ravnokar odpotovala pod vodstvom princa Connaughta posebna deputacija, ki prinese mikadu angleški red. Deputacija ostane v Tokiju ves mesec ter so pripravili zanjo celo palačo. Deputacija izroči mikadu obenem kraljevo željo, naj ne nosi novega reda na roki, kakor store to običajno orientalcu, temuč na nogi. Angleška državna blagajna plača za deputacijo 120.000 K.

Nepričakovana zabava v gledališču. V lombardskem mestu Gallarate so nedavno peli v gledališču Donizettijevo opero „Lucia“. Pred začetkom zadnjega dejanja je stopil pred zagrinjalo gledališni ravnatelj ter naznanil, da je tenorist nenadoma zbolel ter ne more več peti; da pa ne bo občinstvo prikrajšano, se je ponudil neki sloveč tenorist s čudovitim glasom, da nadomesti obolelega tenorista. Sloveč tenorist pa je komaj zečel peti, ko je izbruhnil po gledališču tak smeh, kakršnega pač še nikoli ni bilo pri tako resni operi. Smeh se je lotil tudi muzikantov, tako da so morali instrumente odložiti. Peveca s tako neusmiljeno hreščecim in evilečim glasom se ni nihče slišal. Že po prvih glasovih je prihitel ravnatelj na oder ter „slavnega“ pevca obzirno odvedel za roko s pozorišča, nakar je nastopil režiser ter izjavil, da je bila vse skup le šala. Gledališni tenorist sploh ni bolan ter bo takoj zapel v zadnjem dejanju. Ponudil se je bil namreč neki mož iz tujine, ki se smatra za mogočnega pevca ter je čutil potrebo, da se pokaže enkrat s svojim glasom pred tujim občinstvom; kar mu je po dolgem moledovanju ravnatelj dovolil. Kakor se je pozneje izvedelo, je bil čudni pevec neki upokojeni vojaški zdravnik, ki je zelo bogat ter je moral svojo šalo gotovo drago plačati.

400letna želva. V londonskem zverinjaku je poginila pretečeni teden orjaška želva, ki so jo prinesli Španjolci v Evropo kmalu po letu 1500. Želva je tedaj doživela nad 400 let. V prejšnjih letih je pojedla povprečno toliko zelenjave, kakor krava, zadnja leta pa ji je menda zelodec pešal.

Potapljač — vitez. V Speciji v Italiji je umrl sloveč potapljač Giacomo Sera. Z dvema svojima bratoma je vzdignil iz morja neizmerno blaga. Leta 1889. se je pri Malti potopila vojna ladja „Sullivan“. Vsi angleški in francoski potapljači so tekmovali med seboj, da vzdignejo blago iz potopljene ladje, a nobenemu se ni posrečilo. Tedaj se je angleška vlada obrnila na brate Sera, ki so vzdignili z dna morja nele vse blago, temuč tudi vse glavne dele ladje. Za nagrado so dobili bratje 1 1/2 milijona kron. Z mnogimi podobnimi slučajji so si pridobili neizmerno premoženja, a italijanski kralj Umberto jih je povzdignil za viteze.

Ponesrečena agitacija. Za ravnokar izvršene volitve na Angleškem je hodil v londonskem predmestju po delavskih stanovanjih agitirat neki konzervativni agitator. Prisel je tudi v neko stanovanje, kjer ni našel doma moža, temuč le njegovo ženo. Takoj je začel med tem časom obdelovati ženo, naj pripravi moža, da odda svoj glas klerikalni stranki. Žena je pazljivo poslušala njegovo razlaganje, posebno o zbolj-

šanju delavskega stanja, a nato je zamišljeno odgovorila: „Ne bo nič. Mojemu možu je nekdo že obljubil novo obleko, ako glasuje za liberalce“. To pa je bila voda na agitatorjev mlin, ker če bi se nasprotni stranki dalo dokazati, da je kupovala glasove, bi se volitve razveljavile. Zato je začel ženo prositi, naj mu pove ime tistega, ki je možu obljubil obleko. Ker žena ni hotela izpovedati, obljubil ji je 12 K ter ji denar tudi takoj potisnil v roko. Sedaj mu je žena ljubeznjivo odgovorila: „Vidite, to sem bila jaz. Obetala sem svojemu staremu novo obleko, ako glasuje za liberalce, no, sedaj pa imam že tudi 12 K v namen.“

Protekcija v Italiji. Kdor hoče v Italiji kaj doseči od vlade, obrne se le do svojega poslanca in ta na dotičnega ministra. Na ta način se najlaglje kaj doseže. Poslanci se ne upajo odkloniti svojim volilcem prošnji, ker jih potrebujejo pri novih volitvah; ministri pa tudi iz istega vzroka ne upajo metati poslančevih pisem v koš. Kako bujno cvete taka protekcija, dokazuje dejstvo, da je naučni minister v začetku letošnjega šolskega leta našel na svoji mizi, vrnivši se s počitnic, 20.000 pisem, v katerih mu priporočajo razni poslanci in senatorji 6000 profesorjev in učiteljev za premostitev ali pomaknitev v boljšo plačilno vrsto. Na vsako posamezno pismo je seveda treba odgovoriti, za kar je treba celo vrsto uradnikov. Sicer se pa ravno tako godi tudi drugim ministrstvom.

Benjamin Franklin. Dne 17. t. m. je minulo 200 let, odkar se je rodil v Bostonu Benjamin Franklin, ki je iznašel strelovod in električni zmaj, in ki je bil glavni bojevnik za ameriško svobodo. Franklin se je tudi že bavil z vprašanjem abstinence in vegetarijanstva. Tudi se je bavil s stavljenjem koz in ženskim vprašanjem. Vse to so stvari, ki so prišle mnogo pozneje na dnevni red, a veliki Franklinov duh jim je pripravjal pot. Leta 1730. je ustanovil prvo knjižnico za izposojevanje knjig ter mislil na ustanovitev etične družbe. Bil je pravi estetik, ki ni samo učil nravnih idealov, temuč jih tudi sam izvajal. Na verskem polju le kazal Franklin toleranco, kakršna je sedanjemu narodu neumljiva. Vzgojen je bil kot pobožen presbiterijaneec, a je kmalu mnogo dogem zavrgel, dasi je ostal celo življenje veren. Obžaloval pa je opetovano, da so verski članki največ zato na svetu, da nas ločijo in delajo neprijazne, ne pa da bi si prizadevali učiti, pospeševati in utrjevati mravnost. Dajal je brez razlike na versvo prispevke, ako se je kje gradila nova cerkev, sinagoga ali tempelj. Dosegel je celo, da se je v Filadelfiji zgradilo veliko poslopje, kjer so imeli svoje dvorane pridigarji vseh veroizpovedanj, kolikor jih je bilo v mestu.

Nov zlati rudnik v Ameriki. Osem milj od zlatih rudnikov v Nevadi so razkrili v dolini Monhottana obsežne nove rudnike zlata. Ko se je ta vest raznesla, je prihitelo v pusto dolino nad 40.000 ljudi in še vedno prihajajo novi. Plačevali so za porabo avtomobila po 50 dolarjev na dan, samo da so prišli prej na „kraj sreče“. Nastalo je celo mesto — brez hiš. Ljudje spe v šotorih ali kar pod prostim nebom. Živila so se podražila kakor za časa lakote. Prihajajo pa tudi razni igralci in pustolovci. Vsako noč se dobivajo in izgublajo velikanška premoženja. Ropi in umori so na dnevnem redu. Boljši sloji so si iz svoje srede sestavili varnostni odbor ter obešajo roparje in morilce brez sodbe na bližnja drevesa, da napravijo iz njih, kakor govore — dobre meščane.

Plača francoskega predsednika v primeri s plačami drugih vladarjev. Predsednik francoske republike ima letne plače 1.200.000 frankov in 700.000 frankov reprezentacijskih in potnih stroškov. Avstrijski cesar dobiva 22 milijonov kron, nemški cesar 15 milijonov mark, ki jih dobiva le kot pruski kralj, kot nemški cesar nima nič posebne plače. Angleški kralj dobiva 13 milijonov kron, italijanski kralj 16 milijonov lir in ruski car 13 milijonov rubljev.

100 milijonov oseb v tramvaju. Ravnokar izšla statistika o prometu v Berlinu izkazuje za leto 1905 prvič 100 milijonov oseb, ki so se poslužile tramvaja. Družba je za to dobila 6.265.642 mark. Vsi vozovi tramvajske družbe so napravili štiri milijone voženj ter so prevozili daljavo 20 milijonov kilometrov. Družba ima v službi 2210 oseb in 4261 konj.

Predrzni volkovi. V vasi Brvanci so nedavno krmili trije kmetiški fantje ovce s senom, ko navali šest gladnih volkov na ovce. Mladeniči s svojimi pastirskimi psi vred so imeli dovolj posla, da so odpodili volkove. Največji in vsekakor najgladnejši volk pa se je vključil temu zopet vrnil ter se zaletel med ovce. Psi so ga zgrabili, pastir Pršlja pa je zgrabil sekuro ter volku odsekal nogo s plečetom vred. Volk se je tako

ranjen zagnal proti pastirju, kateremu sta priskočila tovarisa na pomoč ter so skupno drzno zver ubili.

*** Japonsko pivo v Hamburgu.** Zadnje čase v Hamburgu uvaža mnogo piva iz Japonske. Na japonskem varijo pivo iz riža, pšenice in koruze. Tako pivo je baje prav dobro in redilno.

*** Času primerni oglas** je izdalo o novem letu mestno glavarstvo v Glogovci. Naznanja namreč občinstvu, da je sedaj zopet dovoljeno se kopati v reki Odri, kar je bilo zaradi nevarnosti kolere prepovedano. Ali se ja pač kdo poslužil dovoljenja?

*** Verne duše.** Pred nekaterimi dnevi je bilo na pokopališču ukradenih 37 lepih bakrenih kotličkov za blagoslovljeno vodo. Tatvino je izvršilo ponoči več rokodelskih vajencev, ki so jih že zaprli. Čuvaj na stolpu je videl luči na pokopališču, a je mislil, da so uboge verne duše, zato je pokleknil ter molil rožni venec za pokoj dušam.

*** Mednarodna kuharska razstava na Dunaji.** Nj. ces. visokost gospa nadvojvodinja Marija Jožeta je odlikovala o priliki otvoritve mednarodne kuharske razstave tudi zastopnika tvrdega Henrik Mattoni, g. Kahna z ogovorom, v katerem se je visoka gospa natančno informirala o razpošiljanju povsod znane slatine „Giesshübler“, bila zelo zadovoljna s pojasniliom in je izrazila željo, da bi to podjetje tudi nadalje uspevalo.

*** Papirne „steklenice“.** V Zedinjenih državah so ustanovili tovarno, ki izdela na dan po 200.000 steklenic iz papirja. Dosedaj so rabili take steklenice le za mleko. Papirno snov so prepajali s parafinom ter dosegli, da posoda nele drži tekočino, temuč tudi mleko ne dobi okusa po papirju. Papirne steklenice so tako močne, da jih ne zmečka teža 200 angleških funtov. Nadalje pa imajo papirne steklenice le 12 del tiste teže kot steklene. Sedaj so začele nekatere velike angleške pivovarne poskuse za novodobnimi steklenicami za razpošiljanje piva. Ako bi bile papirnjace le za dvakratno polnitev, se njihova uvedba zaradi praktičnih svojstev izplača ker velja taka posoda le 4 h.

*** Lov na ostrige.** Pretečeno jesen je bil lov ostrig posebno bogat. Največ ostrig potrebuje London, namreč do 800 milijonov. Največ ostrig je v Atlantskem morju. V Severnem nemškem morju jih nalove do 16 milijonov v vrednosti 32.000 mark. Nizozemske spravi na trg 40—50 milijonov ostrig.

*** Stvarnikovo delo popolnila.** Katehet je vprašal v šoli malo učenko: „Kdo te ustvaril, otrok?“ Deklica je odgovorila: „Bog me je ustvaril — toda samo tako malo (pri tem je vzdignila palec ter pokazala za kak centimeter na njem) — a ostalo sem nato sama dorastla.“

*** Dober, četudi negalanten odgovor.** V tramvajski voz je vstopila elegantna dama, a bili so že vsi prostori zasedeni. Neki dobrodušni možiček se je vzdignil rekoč: „Sedite gospa, jaz laglje stojim.“ Dama je ježno odgovorila: „Ne maram sedeti na ogreti prostor!“ Možiček pa je mirno zopet sedel rekoč: „Ne morem vam pomagati, ker ne morem vam na ljubo nositi v hlačah ledenih oblaklov.“ Neki gospod v tramvaju je dal možičku za ta odgovor 5 K.

Književnost.

— „Učiteljski Tovariši“. Št. 3. Vsebinska: Zopet nekaj o učiteljskih skupščinah v Istri. — Nekoliko odgovora „Gorici“. — Temeljito poznavanje. — Naš denarni zavod. — Vabilo k II. rednemu občnemu zboru hranilnice in posojilnice „Učiteljskega konvikta“ v Ljubljani. — Filozof brez kruha. — Iz slovanskih pedagoških časnikov. — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica upravnštva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inerati — O naši moderni didaktiki.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Huda žena. Občinski sluga na Jesenicah Franc Kerštajn je prinesel nekega popoldne Mariji Družnik, delavčevi ženi, poziv okr. sodišča v Kranjski gori. V sobi je sedel Karel Kunstelj, ki je pod policijskim nadzorstvom in ki mu je prepovedano zahajati v hiše, kjer se toči žganje. Ker se pa ravno tu popije mnogo žganja, ga je zapodil sluga iz hiše. To je Marijo Družnik tako užejilo, da je začela zmerjati Kerštajna z „barabo“ ter jela z metlo udrihati po njem. Obsojena je bila na 3 tedne ječe.

Zaradi nenravnosti je bil obsojen Alojzij Slatner, delavec pri Sv. Ambrožu, na 3 mesece težke ječe. Denarnica jo je izdala. Antonija Jurjec, dekla v Ravnah, priznava, da je, ko je pri tamošnji gra-

ščini služila, vzela iz spalne sobe drugi dekli denarnico, v kateri je bilo 10 K denarja. Denarnico je vrgla v ogenj, pa so jo med pepelom našli. Obsojena je bila na 14 dni ječe.

Orožnikom se je protivil. Andrej Bajželj, delavec na Mojstrani, se je nekega večera tako upijal, da ni vedel, kaj dela. Prikolovratil je v stanovanje Mine Rabič in tam uganjal take nerodnosti, da ga je njen oče drugo jutro ovadil orožnikom. Orožnika sta Bajžlja aretovala k zaslisanju. Bajželj je pa jel sedaj razbijati in se zoperstavljal orožnikom ter jih psovati. Obdolženec, ki ni hotel o tem nič vedeti, je bil obsojen na 3 tedne zapora.

Kazenske razprave pred mari borskim sodiščem.

Vzoren član „Mladeniške zveze“ Franc Frangež iz Brezule pri Mariboru rad molli in v cerkev hodi, a je ebenem tudi divjak, da mu ni enakega. Posestnika Žumra je 11. novembra l. l. pobil najprej s palico na tla in ko se je ta pobral, zgrabil je Frangež za nož in mu ga zasadil v glavo. Žumer je bil pa trdne narave in je utekel nasilniku k njegovi materi. Ko je Frangež prišel potem domov in zagledal ondi Žumra, zapodil se je vanj. Žumer je zbežal, Frangež je pa zgrabil sekuro, razbil z njo vrata in divjal, da je bilo treba kup ljudi, da so ga ukrotili. Frangež bo sedel 4 mesece za svoje divjaštvo.

Razburljivji živci. 26. novembra zvečer je šla robdina Kumpelzeva iz Celestrina, občine Št. Peter pri Mariboru z nekega ženitovanja domov. Pred domačo hišo je stari Kumpelž zaukal. Ukanje so slišali 4 fantje, ki so prihajali iz Tragaša. Bili se tako razburjeni vsled tega, da so naskočili Kumpelzevo hišo in silno kričali okrog. Ko je stari Kumpelž stopil na prag, kaj da je zunaj, je letelo kamenje nanj in z noži so ga napadali suvali, da se je ves krvav zgrudil. Sinova sta mu hitela na pomoč, a tudi ta dva sta jih dobila po plečih. Stari Kumpelž je čez dva dni umrl, ker je imel pljuča prebodena. Orožniki so izsledili storilce, ki so bili pred sodiščem obsojeni in sicer Franc Neuwirth na 2 leti, Ivan Neuwirth (že 7 krat predkaznovan) Anton Schanperl in Ivan Ribič pa vsak na 18 mesecev. „Murburgeriči“ se vidijo ti napadalci sami „bindišarji“; če se pa pogleda priimke teh junakov, se spozna, da so prvi trije sinovi matere Germanije in le četrti slovenskega rodu, ki se je pa nalezal lastnosti svojih nemških tovarišev.

Z ljubeznijo se ni igrati. 35letni hlapec Matija Tišlerič iz Hermanca pri Ormožu je ljubil z vsem čarom fantovske ljubezni Marijo Petrovič, ki je služila pri Mariji Smodiš v Ljutomeru. 2. decembra pr. l. je prišel Tišlerič k svoji ljubici, katero je pa našel v živahnem pogovoru s hlapcem Francetom Skorjancem. Kot bi mu nož zasadil v prsi, tako ga je zabolelo okrog ljubečega srca in silna ljubosumnost se je vzbudila v njegovih notranjosti. Ko so ob 11. uri zvečer nehali pri Smodiševih koruzo luščiti, je prišel Tišlerič nekoliko pijan z nova k svoji ljubici, katero je spet našel v intimnem pogovoru s Skorjancem v kuhinji. Njegova jeza je priklopela do vrha in vnel se je prepri med njim in nezvesto ljubico. Ker se je Skorjancu zdelo, da zna kaj pasti, je šel pred hišo stat, kamor je prišel kmalu Tišlerič ves jezen. Petrovič je zaloputnila za njim vrata in jih zaklenila. To pa je Tišleriča razjezilo, da je razbil vrata in z odprtih nožem planil na punico, katero je zgrabil za vrat in kričal, da jo mora zaklati. Zadnje besede so pa obudile v Skorjancu skrb za ljubljeno dekle, vsled česar je skočil k Tišleriču in ga potegnol od ljubice proč. Petrovič se je skrila na to v svojo sobo pod posteljo. Ker je pijani ljubimec ni mogel najti, je šel nad Skorjancem v hlev in ga po kratkem besedovanju sunil z nožem v obraz. Sodišče mu je prisodilo za vse to 4 mesece ječe s postom vsakih 14 dni

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 20. januarja. Zaradi parlamentariziranja ministrstva krozi jo zelo nasprotujoče si govornice. Čedalje jasnejše se kaže, da je parlamentariziranje prav zdaj, ko hoče vlada na ta način pridobiti odločilne stranke za svoj načrt volne reforme, težje, kakor bi bilo drugače in da se najbrže izjalovi.

Dunaj 20. januarja. V vsenemških krogih se intezivno pretresa vprašanje, s kakimi sredstvi bi stranka zamogla preprečiti splošno in enako volilno pravico.

Petrograd 20. januarja. Z vseh strani se naznanja, da je revolucija v agoniji. Socialno-demokratski voditelji so morali v raznih krajih bežati pred delavci, katerih sovraštvo se obrača zdaj proti voditeljem, ki so jih ščuvali v boj, obetajoč jim zlate gradove, a so jih v kritičnih trenutkih pustili na cedlu. Različni listi navajajo imenomna celo vrsto socialno-demokratskih voditeljev, ki so pobegnili in odnesli seboj tudi denar, ki je bil namenjen za podporo delavcev.

Pariz 20. januarja. Iz Algerasa došla privatna poročila so javno mnenje zopet silno vznemirila. Trgovski svet se bolj ko kdaj boji, da pride do vojne med Francijo in med Nemčijo.

London 20. januarja. Do večeraj opoldne je bilo izvoljenih 230 liberalcev, 32 delavcev, 61 nacionalistov in 86 unijonistov. Liberalci so na novo pridobili 111 mandatov, delavci 28 in nacionalisti 3.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Argentinijska in Avstralijska imata pšenico omlačeno. Letina je kolikovostno in kakovostno povoljna in nadkriljuje lansko. Stranka hosistov, ki je dvigala cene z vsakojakimi izmišljotinami ali dejstvi, ki so brezpomembna, je podlegla besistom — cene so jele odnehavati. Inozemstvo je postalo mlačno. Pri nas trdpost inozemskih trgovcev ni vplivala na tendenco, zbog tega nima tudi sedanja mlačnost inozemstva nikake zveze zn našo tendenco, ki gre dejanski tudi čisto svojjo pot. Točne in terminske cene tvorimo pri nas po letnih razmerah. Naš žitni trg je vse prej, nego živahen. Odjem se dan za dnem manjša, vse tarua, da ni kupčije, zaloge se zato počasi krčijo, za nadaljno dobavo blaga tedaj ni pravega vzroka — producentje opazujejo trg od daleč ter čakajo živahnosti. Blago se nahaja večinoma v trdnih rokah, zato tudi nihče ni silen ž njim, zato tudi cene ne odnehajo. Kupec se mora pri takih razmerah ukloniti prodajalcu — in res se cene dvignejo takoj, ko se pokaže malo več zanimanja za nakup.

Pšenica je celi teden na domalega neizpremenjenem nivou. Kurzi fluktuirajo prav neznatno, še to brez pravih kupčijskih podlag, marveč po vsakokratnem vremenu. Efektivni trg je zelo zanemaren. Nedostajajo kupcev, ne preostaja pa tudi ponudb, vsled česar se cene ne morejo nikamor ganiti.

Koruzi je tekot tedna cene za 5—10 h dvignila, in vendar konzuma ni prištevati med najboljše za ta čas.

Oves se je priklopil tendenci koruze in cene istotako dvignil do 10 h. Bosenski — najcenejši — oves je težko dobaven, druge vrste pa se po boniteti silno razlikujejo v ceni. Povpraševanje je povoljno.

Sladkor notira enako prejšnjemu tednu, rafinerije so še vedno v rezervi.

Riž tendira zelo trdno. Petroljevi neizpremenjeni.

Jedilno olje zopet trdneje. Kava je za točno blago trdna, s Trsta se zahtevajo 1 krono višje cene.

Ker prihajajo na nas z raznih vprašanjih glede nove carinske tarife, ki naj bi se uveljavila 1. marca 1906, navajamo nižje primerjajoče podatke z dostavkom, da nove uvozne carinske tarife dosimal še niso povsod določene, ker se med našo in tujimi državami vrše tozadevno še pogajanja, ki pa se utegnejo še ta mesec završiti.

	Stara tarifa	nova v zlatu	ceneje	dražje
	gld.	K	K	K
Kava	37—	88—	—80	—
Čaj	90—	217—	—	1—
Poper, piment, ingver	19—	48—	—	2-40
Cimet	35—	88—	—	4—
Klinčki	55—	133—	—	1—
Macisevet, oreški	55—	133—	—	1—
Riž, olupljen	—	—	—	—
— surov	1-50	3-60	—	—
— Fige	1—	2-40	—	—
— Rozine	12—	50—	—	21-20
— Carobbe	2—	4-80	—	—
— Oliv. olje	2—	4-80	—	—
— Sesan-olje	4—	24—	—	14-40
— Hoton-olje	4—	40—	—	30-40

Pomoranče, limone in mandelni utegnajo ostati tudi nadalje brez carine. Za rozine in Hoton-olje se utegne

projektirani povisek nekoliko reducirati, ker se je več trgovskih zbornic (kranjska ne) avstro-ogrsko monarhije izreklo proti občutnim poviskom.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravlila, katero se da tako mnogostransko uporabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se prihiva kopeljem. Steklenica K 1-90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno nalepko in podpisom. 6 31-1

Zahtevajte
ilustrovan cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI., Wallgasse 31.
Cena lepa svetloba brez inštalacije in nevarnosti. Poraba 1/4 kr. na uro. 252 28

Postavno varovno.
Vsako ponarjanje in ponatiskovanje kaznuje.
Edino pristen je Thierryjev balzam
le z zeleno znamko „redovnica“
Staroslovno, neprekinjeno
proti slabostem prebavljanja, kromu v želodcu, koliki, kataru, prsnim boleznim, influenci itd. itd.
Cena 12 majhnih ali 6 dvojnastih steklenic ali 1 velika specialna steklenica s patent. zamaškom K 5— franko.
Thierryjevo centifolijsko mazilo, povsod znano kot non plus ultra
proti vsem so tako starim ranam vnetjem, ranitvam, abscesom in oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3 60 se pošlje le proti povzetju ali denar naprej.
Lekarnar A. Thierry v Pregradu pri Rogoški Slatini.
Brošura s tisoč originalnih zahvalnih pism in franko v zalogi v skoraj vseh večjih lekarnah in medicinskih drogerijah. 4050—5

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznano najboljšo sredstvo proti kur-žam očesom, žuljem itd. 47
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahteval obliž za turiste po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Protin revmatske bolečine?
SABO 784 15
mazilo ZOLTÁN!
Tako pristno dobro sredstvo za vdrgnenje se dobva po vseh večjih lekarnah po 2 K brez poštnine. Po pošti razpošilja lekarna Zoltán v Bada-Peš 1.
Dunajska zaloga: dvorna lekarna, I., Hofburg.

Izšla je knjiga Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Lična brošura obseza 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetski punt na Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin. Dobi se edino pri

L. Schwentnerju, knjigarju v Ljubljani, Prešernove ulice.

Skrb vsake gospodinjice je posvečena družinski blaginji!
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdravju vprosna in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!
Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojce z varstveno znamko župnik Kneipp.

Teško prebavljenje
katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti do jedi, zgago itd., kakor tudi katar v sapniku, zasliženje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri katerih se
MATTONI GISSHÜBLER
naravna alkalična kislina
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobitim uspehom. 91—2

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI (1906).

Izbaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto. Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica z navodom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljšo sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljivo pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vo e. Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka v Ljubljani, Rasijava cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožetovega imbi. mosta 49—3

Ravnokar je izšla KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupreteklelem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Ta povest je jako zanimiva ter izborno opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani Prešernove ulice.

Darila.

Upravištvo našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gdč. Marica Zierer iz Trebnjega 2 K katero vsoto sta podarila dva gospoda iz Ljubljane Dragotin Novak in Peter Hartman. — Skupaj 2 K Lepa hvala!

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. decembra 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Upravištvo „Slovenski Narod“ v listih 22., 25., 29. novembra, 2., 6., 12. in 16. decembra 1905 izkazane zneske skupaj 347 K 96 v; upravištvo „Slovenski Gospodar“ 149-59 K; upravištvo „Slovenec“ 123-28 K. Podružnice: a) moška in ženska v Postojni 63 K 34 v; v Žužemberku 34-80 K, moška v Ribnici 60 K, v Slovenjem Gradcu 25 K, v Ajdovščini 31 K, za Sv. Lenart in okolico 100 kron, moška in ženska v Ribnici čisti dobiček veselice 380 K, za Brdski okraj v Krašnji 22 K, moška v Idriji 34 K, v Sempasu 18 K, za Vuhred Marenberg 40 K, moška v Trstu 525 K, ženska v Gorici 263-59 K, v Poljanski dolini 50 K, za jeseniško občino 200 K, b) odkupnino od novoletnih voščil: ženska v Kranju 74 K, ženska v Ribnici 20 kron, v Škofji Loki 50-40 K, moška v Kranju 49 K. Posojilnice: okrajna v Ljutomeru 10 K, okrajna v Krškem 20 K, prva dolenska v Metliki 20 „kron, v Trebnjem 20 kron in v Ormožu 22 K. Društva: Obrtno pomožno in Ljubljani 20 K, bralno društvo v Krškem 100 K. Občine: Dol pri Ljubljani 10 K, Tolmin 20 K, Stara Loka 10 K, Kanal 20 K, Marija Gradec 20 K, in Lesce 15 K. Mohorjani: v Celju 35-36 K, v Ribnici na Stajerskem 4 K, v Vojniku pri Celju 5 K, na Paki 5 K, v Vremah 4-50 K, v Solčavi 24 K, v Dolici 4 K, v Proseku 8 K, v Oseku na Goriškem 6-70 K, v Železnikih 3-20 K, pri Sv. Križu pri Ljutomeru 17-37 K,

v Ljutomeru 29:36 K, v Središču 12 K, v Batujah-Selu 4 K, pri Sv. Lovrencu na Drav. polju 16 K, v Komnu 9 K. Tvrđka Ivan Perdan v Ljubljani, prispevek od prodanih druž. v žigalic 2000 K, tvrđka Jernej Bahovec, prispevek od prodanih druž. peres 60 K. Ra z n i: Zveza slov. posojilnic v Celju imenom odvetnika dr. K. Janežiča iz Voloske 20 K, Jakob Čuš, v Dornovi pri Ptuj 7 K, v poravnavi zadeve Dom. Lušin contra Ivan Mankoč 150 K, neimenovani iz Ljubljane 50 K, gđe. Angela Kralj zbirko zbranih gostov v gostini pri „Kraljici“ v Višnji gori 4 K, rodoljubni in rodoljubinke v Litiji odkupilo od novoletnih voščil 39 K, rodbina dr. Mohoričeva, c. kr. sod. pristav v Ormožu, mesto venca na krsto gospe dr. Omulčeve 10 K, Jenko Hrabroslav, stud. med. v Škofji Loki mesto venca na krsto svojega brata 5 K, Josip Jnrca imenom bivših osmošolcev v Kranju 14 K, Fr. Koželj, kaplan v Središču, imenom male in vesele družbe ob Prešernovi Jenke ljubljanske učiteljice ob Prešernovi slavnosti 20 K, Otton Ploj, c. kr. notar v Črnomlju imenom vesele družbe pri Obererju 12 K, ces. svet. K. Savnik ob priliki poroke svoje hčerke g. Marije 50 K, župnik Jakob Mrak v Naklem 10 K, št. lambertski možje v gost. g. Vrtačnika 242 K, dr. M. Podlesnik v Velenju 1 K, Jos. Novak, župnik v Poviru pri Sežani v spomin 25 letnice župnikovanja 50 K, neimenovani izgubljeni stavo v Postojni 10 K, Fran Klanjšček v Gor. Trebuš 5 K, K. Perhinek zbirko ob poroki g. E. Bevka v Lokavcu 710 K, Volilo Boštjana Krivec 30 K, iz nabiralnice v Ljutomeru 9:58 K. Za narodni kolek 42:70 K. Za mlad. spise 3:30 K. Za družbin koledar 65 K 25 vinarjev.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Peti izdat darov za pogorele v Ratečah na Gorenjskem.

Gospe Val. Riharjeva, D. Stepišnikova, Fr. Riharjeva, I. Bricejnova, P. Božnjajeva, A. Peklajeva, Ana Nartnikova in E. Zalaznikova iz Polh. Gradca zbirko obleke; I. Zibelnik od tam 1 K; Leop. Neumayer, Schrick, (Niž. Avstr.) 2 K; Jakob Paulič iz Sv. Lovrenca nad Mariborom 2 K; Marija Drenik v Ljubljani zbirko 28 K. Darovali so: Tvrđka Adolf Maas, Berlin; trgovska delniška družba na Dunaju; tvrđka Hermann Herz jun. iz Barmena; inženjer Steingel na Bledu in gđe. Wessner nadz. dama višje dekliške šole v Ljubljani. Franc Mrak, Sežana 6 K; Ivana Božja, Ljubljana, 10 K; Tomaž Miklavčič, Idrija, vrečo obleke; Eliza Doberlet, 2 zavrtičke obleke; Terezija Prešeren, uradn. vdova, Kranj, zavrtičke obleke; občinski urad Breznica, 100 K; A. Vengar, fotograf v Radovljici, 20 K omizije pri Hudoverniku v Radovljici, 12 K 70 vin.; zbirka v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani zaboj obleke in 52 K 86 vin.; Jernej Stele v Šiški 10 K; Bl. Zabret, Britof pri Kranju, 1 vrečo kaše in 1 vrečo obleke; I. Kocelj, Škofja Loka, zavrtičke manufakturnega blaga; Peter in Marija Mejač, Maribor, 30 komadov obleke in (drugič) zavrtičke obleke dohodek tombole na Bledu pri Ferd. Sekovaniču 200 K; Marija Rank, Francovi vari, 4 K; Lovrenc Reboli, Kranj zavoj obleke; Marija Faltus, Deutsch-Reichenam (Češko), zavoj obleke; Jakob Mesar vulgo Ratečan na Jesenicah, 10 K; zbirke župnijskih uradov: Dobovec 10 K, na Raki 39 K 26 v, Sentjerne 20 K, Trstenik pri Kranju 17 K 10 v, Planina 10 K, Stranje pri Kamniku 30 K, St. Lambert 12 K 84 v, Litija 30 K, Brusnice 20 K, Hote-drišča 29 K 70 v, župnik A. Jarec 5 K 30 v, Cerklje pri Kranju 50 K 60 v, Tržič 60 K, Catež pod Zaplalom 51 K 45 v, župnik Hen. Povše 8 K 55 v; Poišnik in župnik Ivan Globelnik 22 K, Ribnica 27 K, Studenc p. Radna 12 K, Sv. Duh pri Krškem 14 K, Nova Osolica 20 K, Catež ob Savi 15 K, Radovljica 194 K in velec. dekan Novak 30 K, Mekinje 8 K, St. Jurij pod Kumom 18 K 50 v, St. Lenart nad Škofjo Loko 20 K, Čemšenik 14 K 30 v, župnik Zelnik 10 K, St. Gotthard 11 K 10 v, Sveta Helena 10 K 50 v, Podgrad 8 K, Predoslje 60 K, St. Peter pri Novem mestu 10 K, Bukovšica p. Selca 20 K, Poljane 36 K, Maserin 13 K 95 v, St. Jurij pri Smarju 10 K, Slavina 10 K, St. Jurij pri Kranju 70 K, lg. Salekar, župnik v Novem mestu, 10 K, W. G. p. Črnomelj 10 K 80 v, Gotthard Rott, župnik v Zagorju ob Savi 10 K; Dom Janež, Studeno pri Postojni 5 K; Upravništvo „Slovenca 9 K, Jos. Solar, župnik v Lipoglanu 10 K; kanonik Kajdiž v Ljubljani 10 K; zbirka Slovenk v Aleksandriji 34 K 50 h; donesek koncerta kat. del. društva na Jesenicah 237 K 4 v, Karol Jaklič, župnik v Prežganjah, 5 K; Jan. Grčar, župnik v Dobu, 25 K; J. Porenta, župnik v Stopičah, 20 K; Mat. Kos, kaplan na Dobrovi pri Ljubljani. 3 K; Jos. Abram, kurat, Novake (Primor.) 5 K; zbirka v Hraštu pri Kranju 18 K; kanonik dr. Matija Leben v Ljubljani, obleke.

Tisočera hvala vsem blagim darovalcem, ki se spominjajo k svojimi darovi nesrečnih rateških pogorelcem.

Za pomožni odbor:

Jan Zupančič, nadučitelj — zapisnikar.

Zahvala.

Kumica naši šolski zastavi blagorodna gospa Terezina prof. dr. Tertnikova porojena Peterčeva, izkazala se je v minulnem letu kot vrla prijateljica in dobrotnica naše šole, ozir. šol. mladine. Te dni pa mi je izročila znesek 20 K za revne šolarje in 10 K za nagrobni spomenik pokojnemu župniku g. Jan. Kobilca, za kar vse se ji prav srčno zahvaljujem.

Solsko vodstvo Črnuče pri Ljubljani

dne 17. januarja 1906.

Ivan Cerar, šol. vod.

Umrlji so v Ljubljani.

Dne 15. januarja: Marija Selan, dekla, 76 let, Radeckega cesta 11, ostarelost.

Dne 16. januarja: Ljudmila Modic, oficijalova žena 60 let, Emonska cesta 10, Kamenclost arterij.

Dne 17. januarja: Mihael Pertinac, krojač, 40 let, Zalokarjeve ulice 11 jetika. — Ivan Migolčić, delavec, 58 let, Radeckega cesta 11, Carcinoma. — Ivan Jarc posestnik, 67 let, Dolenjska cesta 41, srčna hiba.

Dne 18. januarja: Ana Vilhar, kovačeva hči, 13 let, Strelške ulice 15, Miliar tubercul.

V deželni bolnici:

Dne 15. januarja: Fran Možina, delavec, 46 let, pljučnica.

Dne 16. januarja: Matija Remc, gostač, 76 let, ostarelost. — Josip Miklič, usnjarski pom. 61 let, srčna hiba. — Marija Mlakar, dekla, 28 let, legar.

Dne 17. januarja: Valentin Zor, posestnik, 62 let, fungo gen. — Rozalija Urbar, pekova žena, 45 let, vsled raka.

Dne 18. januarja: Jožefa Isfel delavka, 59 let, naduha. — Juri Drobnik, mestni ubogi, 76 let, ostarelost. — Ivan Rozman, kottlar, 67 let, Gangraena senilis.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 19. januarja 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 2/3% majska renta	100—	100:20
4 2/3% srebrna renta	99:95	100:15
4% avstr. krona renta	100:20	100:40
4% zлата	117:90	118:10
4% ogrska krona renta	96:20	96:40
4% zлата	114:20	114:40
4% posojilo dež. Kranjske	99:50	101—
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100:65	101:65
4 1/2% Zadar	100—	100—
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100:60	101:60
4% češka dež. banka k. o.	100—	100:30
4% ž. o.	100:15	100:50
4 1/2% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100:45	101:40
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106:45	107:45
4 1/2% zast. pisma Innerst. hranilnice	100:50	101:50
4 1/2% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100—	100:40
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100—	100:90
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	99:50	100:50
4 1/2% obl. češke ind. banke	100:25	101:25
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99:90	100—
4% prior. dolenskih žel.	99:50	100—
3% prior. juž. žel. kup. 1/2%	316—	318—
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100:75	101:75

Srečke.

Srečke od l. 1860 1/2	194—	196—
od l. 1864	290—	291—
tizske	161—	163—
zem. kred. I. emisije	298—	308—
II.	299—	309—
ogrške hip. banke	264—	269:50
srbske à frs. 100—	102—	112—
turške	147:90	148:90
Baslika srečke	25:50	27:50
Kreditne	477—	486—
Inomoške	78—	84—
Krakovske	93—	100—
Ljubljanske	61—	67—
Avstr. rdeč. križa	52:25	54:25
Ogr.	33:25	35:35
Rudolfove	57—	61—
Salcburške	72—	78:50
Dunajske kom.	529—	538:50

Delnice.

Južne železnice	120:60	121:60
Državne železnice	667:25	668:25
Avstr.-ogrške bančne deln.	1631—	1641—
Avstr. kreditne banke	674:25	675:25
Ogrske	790—	791—
Zivnostenske	246—	247—
Premogokop v Mostu (Brüx)	658—	663—
Alpinske montan	527—	528—
Praške žel. ind. dr.	2595—	2610—
Rima-Murányi	526:75	527:75
Trboveljske prem. družbe	280—	281:50
Avstr. orožne tov. družbe	565—	569—
Češke sladkorne družbe	157—	160:50

Valute.

C. kr. cekin	11:33	11:37
20 franki	19:11	19:14
20 marke	23:50	23:54
Sovereigns	23:95	24:03
Marke	117:42	117:62
Laški bankovci	95:50	95:70
Rublji	250:75	251:50
Dolarji	4:84	5—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 18. januarja 1906.

Termin.	Pšenica za april	za 100 kg K	17-10
	„ oktober	100	16:88
	Rž „ april	100	14—
	Koruzza „ maj	100	13:80
	Oves „ april	100	14:58

Ekfektiv.

Neizpremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506:2. Srednji zračni tlak 736:0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
19	9. zv.	734:1	0:4	sl. szah.	sneg
20.	7. zj.	737:1	0:3	sl. svzhod	
	2. pop	738:5	3:1	sl. jvzhod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: —1:1°, normale: —2:4. — Padavina v mm 0:0.

Srčna hvala

gospodom trgovcem-dobrotnikom za dar, ki so ga poslali prostovoljnemu gasilnemu društvu v Bizoviku. 292

Gasilno društvo v Bizoviku

dne 19. prosinca 1906.

Proda se pod ugodnimi pogoji

lepo stavbišče

v lepem industrijskem kraju tik kolo-dvora južne železnice. — Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“ 296

Izgubil se je belo in rjavo pikasti

lovski pes

Prosi se da se odda pri dr. Bretlu, Francovo nabrežje. 288 2

„Srčna naklonjenost“ Gradec.

Pričakujem sporočila do 24. t. m., ker potem moja zaupna oseba odpotuje iz L.

S . . .

Učenca

krepkega in iz dobre biše s primerno izobrazbo, sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom D. Vrinšek, trgovce, Rečica pri Bledu. 301—1

najboljši čaj sveta.

Pazite na RUSKO carinsko banderolo originalnih zavitkov in na varstveno znamko K & C.

Odda se prijazna mirna

sobica

v sredini mesta, z električno razsvetljavo in s posebnim vvhodom. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“ 303

Hiša

z gostilno in lepim prostornim senčnatim vrtom, na jako lepem kraju na Gorenjskem, tik državne in okrajne ceste, blizo železniške postaje, je na prodaj. Vsled lepe lege in zraven tekoče vode, se hiša lahko preuredi tudi za vilo. 300 1

Natančni pogoji se poizvedo pri Antonu Maver v Lescah, Gorenjsko.

Trgovski pomočnik

popolnoma izučen trgovine z mešanim blagom in posebno spreten prodajalec v manufakturni stroki, vojašcine prost in soliden, se takoj sprejme; — ravnotam se sprejme tudi

učenec

poštene meščanske rodbine, z dobrimi izpričevali ter večš slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe naj se pošljejo tvrdki M. Elsner v Litiji. 302—1

Avtom. pasti na veliko.

Za podgane fl. 2—, za mlči fl. 1:20. Ujame se jih brez nadzorstva v eni noči do 40, duha ne ostane, nastavlja se samo. „Eclipse“, past za ščurke, ki jih njame v eni noči na tisoče. Stane fl. 1:20. Povsod najboljši uspeh. Razpošlja po povzetju J. Schüller, Dunaj II, Kurzbauergasse 4/30 Premnogo zahval in priznanj 3120—5

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg. V soboto, dne 20. januarja 1906:

Potovanje po Braziliji.

Razstavljeno od 21. januarja do 27. januarja 1906:

Obisk zračnega zdravišča Ehrwald na Tirolskem

in njega krasne okolice. Odprto vsak dan od 9.—12. dopoldne in od 2.—9. zvečer. 291

Pravým pokladem pro všechny, kdo poblouzením v mládí onemocnili, jest výtěžek dílo: **Dra Retaua-Sebeochrana.** České vydání po 80tem vydání německém. S 27 ilustracemi. Cena 4 Kor. Čti je každý, kdo věděl dříve tomu své uzdravení. Lze je dostati u F. Bierera, Leipzig, Neumarkt No. 21, jakož i v každém knihkupectví.

„Narodna čitalnica“ v Ljubljani

privedi v letošnji seziji tri društvene plesne večere in sicer:

dne 20. januarja

dne 17. februarja

in dne 17. marca.

Začetek vselej ob polu 9. uri.

Odbor.

Sprejmejo se 297

šivarice

za damske klobuke, ki znajo šivati pleteno slamo vseh vrst.

Friedmann & Weise Buda-Pešta, Király-utca 8.

Uradno dovoljena že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 298

ima na razpolago mnogo mest za kuharice in sobarice k 1—2 osebam v Ljubljani in zunaj, potnina tu; otroško varuhinjo in otroško vrtnarico, muzikalčno izobraženo gospico, kočijaža, oskrbnika, plačilno natakario itd. itd. Več v pisarni.

Pozor Ljubljančanje!!

Vse vesele Ljubljančane vabi

„Podporno društvo delavcev in delavk c. kr. tobačne tovarne“ v Ljubljani

za danes zvečer

veliko dvorano hotela „UNION“

na veliko predpustno zabavo.

Velik ples.

Svira vojaška godba.

Kdor se želi danes zvečer dobro zabavati, naj pride!

Vstopnina za nečlane 1 K.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanovljeno leta 1842. **Brata Eberl**

Prodajalna in komptoar: Miklošičeva cesta št. 6. Dolavnica: Igriške ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez. **Slikarja napisov.**

Stavbilska in pohištvena pleskarja. Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štredilnega mazila za hrastove pode, karbolinjea itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu najnovjše, najboljšie in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko

Službo

kot gospodinja ali pa mesto v trgovini želi dobiti starejša dama.

Naslov pove upravnitvo „Slov. Naroda“.

Učenca

za kovaško obrt sprejme takoj **Peter Šetin** 216 2
Glince štev. 31. pri Ljubljani.

Zmožna dunajska tvornica likerjev išče za Kranjsko, Primorje in Štajersko spretnega in dobro uvedenega

potnika.

Prosilci, ki so že z uspehom potovali za to stroko, morajo izkazati prve vrste reference. — Ponudbe je naslovljati na upravnitvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro: „Gewissenhafter Reisender Nr. 800.“

CUNARD LINE.

Najboljša in najcenejša, zelo pripravna vožnja 3108-18

AMERIKO!

Vsaki 14 dni vozijo parniki, opremljeni s po dvema vijakoma in brezžičnim brzojavom, noseči po 10.000 ton

v smeri TRST-NEW-YORK.

Pojasnila in vozne liste daje glavni zastopnik:

ANDREJ ODLASEK, Ljubljana, Slomškove ulice 25.

Bliznji odhodi parnikov iz Trsta: „Pannonia“ 20. novembra 1905, „Carpathia“ 11. decembra 1905, „Slavonia“ 1. januarja 1906.

<p>Gorje!</p> <p>Ali me ta hud kašel še zamuži?</p>	<p>Za kašel, hripavost in zaslezenje delujejo hitro in zanesljivo</p> <p>Eggerjeve prsne pastilje</p> <p>izvrstnega okusa in brez škode za tek. 3124-7</p> <p>Karton 1 K ali 2 K.</p> <p>Poizkusni karton 50 h.</p> <p>Naprodaj po vseh avstrij. lekarnah.</p>	<p>Zivio!</p> <p>Eggerjeve prsne pastilje so me hitro rešile.</p>
---	--	--

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Ansee, Solnograd, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterdorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Beifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curich, Ženeva, Paris, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotaka. — Ob 7. uri 8 m svečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRIHOD V LJUBLJANO** juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Ansee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Ženeva, Curich, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Bad-Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m svečer osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murana, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selthal od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Beifling iz Steyra Lince, Budejovic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Praga, Lipskega. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.** Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m svečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** drž. kol. V KAMNIK, Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m svečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **PRIHOD V LJUBLJANO** drž. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m svečer Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubli.

Štev. 7.

Razglas.

299-1

Podpisana volilna komisija je bila z razpisom c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 9. julija 1905, št. 12.961, po določbah § 8. zakona z dne 29. junija 1868 drž. zak., št. 85 in § 7. volilnega reda trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani določena, da priredi in izvrši dopolnilne volitve. Sestavila je volilske imenike za oba zbornična odseka, in sicer v trgovinskem odseku za tri, v obrtnem odseku za štiri volilne kategorije.

Imeniki bodo od **22. januarja do vstetega 4. februarja 1906** za vlaganje kakšnih ugovorov v Ljubljani pri mestnem magistratu, v okrajih izven Ljubljane pa pri c. kr. davčnih uradih javno razpoloženi.

Pri teh uradih je tudi volilni red na vpogled. Ugovori zoper volilske imenike se smejo v omenjenem času za Ljubljano pri mestnem magistratu, v okrajih zunaj Ljubljane pa pri c. kr. davčnih uradih ustmeno ali pisмено prijaviti, smejo se pa tudi vložiti neposredno pri volilni komisiji v Ljubljani. Na ugovore po roku vložene se ne bo oziralo. Po roku za ugovore bodo imenovani uradi volilske imenike vrnilo volilni komisiji, ki bo razsodila končno veljavno (§ 7., odstavek 7. vol. reda) o ugovorih in razsodilo naznanila ugovarjalcem.

Volilci, ki imajo volilno pravico v več volilnih kategorijah, so vpisani v volilskem imeniku tiste kategorije, v kateri plačujejo višji davek. Izjavo v zmislu § 4., prvega odstavka volilnega reda je med rokom, določenim za prijavo ugovorov, vložiti pri volilni komisiji.

Na podlagi veljavno popravljenih volilskih imenikov bo izdala volilna komisija izkaznice in glasovnice za volitev ter jih bo razposlala volilcem z razpisom volitve.

Popravke naslovov smejo volilci vložiti pri podpisani volilni komisiji (v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani)

Glede zlorabe davčnih podatkov, ki so v volilskih imenikih, se opozarja na kazenske določbe § 246. zakona z dne 25. oktobra 1896. drž. zak., št. 220, o neposrednih osebnih davkih.

V Ljubljani, dne 19. januarja 1906.

C. kr. volilna komisija za trg. in obrt. zbornico v Ljubljani.

Na nobeni mizi bi ne smelo manjkati **Strossmayerjeve slivovke** (letnik 1897)

prirodni pridelek prve vrste iz kleti ekselence pok. škofa dr. J. J. Strossmayerja, ki jo prodaja **D. Reichsmann sin v Djakovem** (Slavonija). 3744 25

Poštni zavoj z 2 litri franko K 6.—. Pri naročilih naj se navede tudi kraj, kjer je pristojna finančna straža.

Žalne klobuke

vence in trakove

priporoča 3

Benedikt, Ljubljana.

Odklikovan s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski medni razstavi

1. maja 1904. pod pokrovit Nj. ces. in kr. Visokosti presvetle gospe nadvojvodinje Marije Josipne.

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznano solidno delo in zmerne cene. Pristno angleško blago je v največji izberbi vedno v zalogi.

Najbogatejšo zalogo in najraznovrstnejšo izbiro klavirjev in harmonijev ima **Alojzij Kracmer**

Izdovalec klavirjev in sodno zapriseženi zvedenec

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Vedno so v zalogi preigrani pa brezhibni klavirji. Pravzamen ubiranje in popraviljanje vseh sistemov. Glavno zastopstvo dvornih firm **L. Bösendorfer na Dunaju, Gebrüder Söngl na Dunaju, August Förster v Ljubavi, Th. Mannborg v Lipskem.** Za vsak, pri meni kupljen klavir docela jamčim. — Najnižja izposojevalnina. — Delna plačila.

JOSIP STUPICA

Jermentar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 6.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših **konjskih oprav** katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potrebščine.

— Cene nizke. —

Predpust 1906!

Mične novosti blaga za plesne veselice priporoča **A. Persché** Pred škofijo 21

Predpust 1906!

Novo knjige:

V založbi **A. TURKA**

v Ljubljani, na Dunajski cesti 7, so ravnokar izšle:

Zlatarjevo zlato (A. Šenoa), Historična povest, 356 strani. Cena K 1-80.

Zmaj iz Bosne. (I. E. Tomić). Povest iz nov. bosenske zgodovine, 229 str. Cena K 1-—

Pred nevihto. (I. Turgenjev). Novela, 96 str. Cena K —60.

Po pošti vsaka knjiga 10 v več. Pošilja se le proti predplačilu ali na povzetje. 276-1

Prodajalka

dobro izveščana v manufakturi itd., sprejme v prodajalni z mešanim blagom. Prednost imajo srednje starosti. Več se izve pri **J. Modicu** Novi vasi pri Rakeku. 219-1

Mesarija

v Škofji Loki, dobro idoča, z večjim prometom, tudi pošiljanje v tuje kraje in z vso mesarsko pripravo ter stanovanjem, ležeča na jako lepem prostoru, se odda takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji. Večji pove lastnik **Ivan Benedičič** v Škofji Loki. 217-1

Velika firma stavbne stroke

išče v svrhu ustanovitve **zastopstva ali filialke**

v Ljubljani primerno tvrdko ali zelo dobro vpeljano moč. Želi se kapital ali jamstvo. — Ponudbe v nemškem ali italijanskem jeziku pod „Concurrenzlos 8826“ na **Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.**

Società anonima per la utilizzazione delle farre idrauliche della Dalmazia-Trieste.

Delniška glavica K 8.000.000.

Sedež v Trstu. Tvornica v Šibeniku.

Primissima Calcium Carbid.

Pri odjemu najmanj 100 kilogramov

po 26 K za 100 kilogramov 4056-11

netto-teže (ne brutto za netto) v zavojih po 50 ali 100 kilogramov, embalaža brezplačno, z vseh postaj avstro-ogrsko mornarije, po povzetju ali če se naprej pošlje znesek. Granuliran Carbid v zrnih po 1/2, 3/8, 1/4 in 1/25 mm. 4 K več, t. j. po K 30.—.

Specialni rabat za cele wagone od 10.000 kilogramov dalje.

« Zaloga čevljev »

JULIJA STOR v Ljubljani

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goisserskih gorskih čevljev. 1109-12

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Peštna hranilnica ček. štev. 849.086. Telefon štev. 135.

Glavna slovenska **hranilnica in posojilnica**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna:

na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge

obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

282-1 **Dr. M. Hudnik, predsednik.**

L. Schwentner

knjigotržec

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gid. 80 kr.

Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Askerc: **Islet v Carigradu**, broš. à 20 kr.

Turgenjev: **Otol in sinovi.** Roman, broširan à 50 kr.

— štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: **Blodne duše.** Roman, broširan à 70 kr.

Lefebvre: **Paris v Ameriki**, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: **Casnikarstvo in naši časniki**, broširano à 40 kr.

Jelinek: **Ukrajinske dume**, Povest, broširana à 15 kr.

Halévy: **Dnevnik**, broširan à 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.

Theuriet: **Undina.** Povest, broš. à 20 kr.

A. Trstenjak: **Slovensko gledališče**, broširan izvod à 1 gid.

Jurčič: **Listki**, broš. à 15 kr.

— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „**Parteiwesen der Slaven**“, broširano à 50 kr.

Po znižani cenl priporočam: Fran Kocbek, Pregovoril, prilike in rekl. Prej 60 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Gostilničarji

ki potrebujejo za predpustne veselice godbo bodisi v mestu ali na deželi, naj se oglašijo pisмено ali osebno v gostilni na Reeljevi cesti šte. 22.

Tukaj se tudi vrši vsako nedeljo plesna veselica. Začetek ob 3. uri pop. Vstop prost. **F. Vodišek.**

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doplačilu namiki. 1255 38

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“ S. Goldschmidt & sin Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Esence

za briljantno brezhibno izdelovanje, vseh likerjev, žganja, jesiha in pijač brez alkohola, dobavljen samo v prvi kak vosti. Vedno nove brezkonkurenčne vrste. Zahtevajte v lastno korist gratis in franco prospekt in cenovnik. Prihranite si mnogo denarja. 3303-15

Karel Philipp Pollak tvornica za špecialitete esenc Praga, Marijine ulice 928. Zastopniki-strokovnjaki se iščejo.

Bratje Stein v Floridsdorfu.

Ustanovljeno 1872.

SLIVOVKA TROPINOVEC BRINJEVEC in KONJAK Veležgalnica v Floridsdorfu pri Dunaju 3040 18 priporočaja svoje izv. stne destilate.

Vila

na Polzeli v Savinski dolini se takoj pod zelo u. odnimi pogoji in nizki ceni prodaja.

Vila je na kolodvoru, zidana na visoki podlagi (Hochparterre), ima 3 sobe in parketna tla (Parquetboden), 1 kabinet, dvorano, kuhinjo, šabo za jedilne reči, verando, pod verando lepa drvarnica in stranišče. V prvem nadstropju ste dve veliki izbi z dvema balkonoma, 1 kabinet, 1 predoba, kuhinja, izba za jedilne reči. Nakaj se še kuhinja za perilo, dve kleti, drvarnica na prostem, velik vit za sadno drevje in zelenjavo, kegljišče, hlev in dvorišče za perutnino, kopalnišče tik potoka. Danka prosta 8 let. Polzela je raj Savinske doline, ima štiri graščine v okolici in tri velike tovarne za lesne pridelke. V doglednem času bo od Polzele na Kamnik železni hlapec žvižgal. Polzela ima srečno veselo bodočnost. 116-3

Dopisi na naslov **Ferdo Edlhofer na Polzeli.**

Pelinkovac

POKORNY

Regstr. varstv. znamka. Tek vzbujajoči in slastni

pelinovčev liker

3555-12 Zdravniško pogosto priprav.

Dobiva se v zadevnih trgovinah kavarnah itd.

Poizkusni poštni zavojček po 2/07 ali 4/035 litra po K 5-80 franko.

Tvornica za likerje, del. dr. **POKORNY** Zagreb. Ustanovlj. 1862.

Grdoba!!! Si še zdaj nisi zapomnil, da ne rabim drugega cigaretnega papirja in stročnic kot samo

„Ottoman“?!

INDRA TEA

najboljši čaj na svetu.

Dobi se povsod.

3033-26

Indra Tea Import Company. Trst.

„SYRY“ lepilo prve vrste kot dodatek umivalni vodi.

Škatla stane K 1.20.

73 2

Prekrasno, zajamčeno neškodljivo lepilo presenetljivega učinka. Uspeh zajamčen. — „Syry“, pozornost zbujajoča iznajdba na torišču lepoteja je pri neštetihi damah v vsak danji rabi. „Syry“ je oblastveno zavarovan in podeljuje cvetoče, mladostnosveže izgledanje. Premnogo priznanj. Odlikovan z zlato svetinjo. Dobiva se povsod. Za vsa mesta se iščejo samoprodajalci. Centrala: **WERHEL & STREBINGER, Müdling pri Dunaju.**

Na Dolenjskem, v bližini južnoželeznične postaje Zidan most se takoj prodaja, za trgovca in mesarja pripravna

hiša z gostilniško koncesijo žganjetočem.

zelenjavnim vrtom in vinogradom za 12000 K. Polovica kupnine ostane lahko vknjžene. Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“. 71

Lovske puške

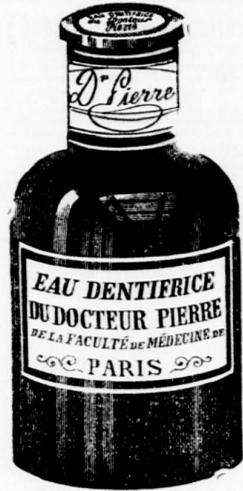
vseh sistemov, priznana izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom priporoča 597-48

Peter Wernig

c. kr. dvorni dobavitelj orožja v Borovljah na Koroškem. Ceniki zastoj in poštnine prosto.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voča. Dobiva se povsod. 3564-22

Spretnega akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 17-6

Globin

je

najboljše in najfinejše čistilo za čevlje

Večja tvornica išče spretnega

kontorista.

Zahteve: kristjan, 23-26 let star, samec, popolno znanje nemškega, slovenskega ali hrvaškega jezika v besedi in pismu, dalje popolne splošne in trgovske vednosti, lična pisava, veselje, pridnost in zmožnost za samostojno delo.

Natančne ponudbe s fotografijo in prepisi izpričeval pod „T. F. 2247“ na naslov **Rudolf Mosse, Dunaj I.**

216-2

Najfinejša vseh znamk

je „CERES“ JEDILNA MAST!

(iz kokosovih orehov)

Najboljše za

pečenje, praženje in kuhanje.

Delavnica za živila „Ceres“, Ustje (Aussig).

Pojasnilo.

Podpisani lastnik I. kranjskega reklamnega podjetja v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 6, odgovarja s spodaj sledečo izjavo vsem onim p. n. gospodom, ki so prijem reklamirali zaradi neizida „Slovenskega Gledališkega Lista“, in javlja, da nima on nikake zveze z Albinom Orehkom kakor tudi z njegovim potnikom g. Teodorjem Zalokarjem.

V Ljubljani, dne 17. januarja 1906. 259-2

W. K. Nučić.

Izjava.

Mi podpisani javljamo, da gosp. **W. K. Nučić**, lastnik I. kranjskega reklamnega podjetja v Šelenburgovih ulicah šte. 6, ni popolnoma nič v zvezi z reklamo na gledaliških programih, ki smo jih za vso sezajo naročili in tudi plačali.

G. Albin Orehek, lastnik modernega reklamnega zavoda v Ljubljani, na Rimski cesti šte. 2, je prevzel naročnino kakor tudi denar, — ne pa trdka **W. K. Nučić**. Resničnost tega potrjujejo navedeni podpisi.

V Ljubljani, dne 8. januarja 1906.

Gričar & Mejač s. r., **Julja Stor s. r.**, **Engelbert Skušek s. r.**, **G. Čadež s. r.**, **I. Ph. Goldstein s. r.**, **K. Jannš s. r.**, **Petkosig s. r.**

Trgovci! Pozor!

I. kranjsko reklamno podjetje **W. K. Nučić**, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, Telefon št. 186, ima največjo izbiro reklamnih koledarjev s tiskom in slovenskim ter nemškimi blokomi „Ciklom“ od 10 vinarjev naprej. Blokisi slovenski ali nemški po 6 vinarjev

Naročajte vzorce za 1907.

Ti

ne dobiš za gojitev kože, osobito za odstranitev peg in za dosego nežee potti boljšega in uspešnejšega zdravilnega mila, nego je prizkušeno

Bergmannovo lili no mlečnato milo

(namika 2 škrta)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi.

Prodajajo kos po 80 vin.

Lekarnar J. Mayr, Marijin trg, J. Wutscherja nasl. V. Schiffer, drogerija Anton Kanc in Oto Fettich-Frankheim v Ljubljani.

2 591-22

Za nagluhe bobnič za sluh

Je Plombnerjev in v inženirstvu patentirani melkogibno potreben.

Velikanskega učinka pri šumenju v ušesih, živčnih ušesnih boleznih in delna povratitev sluha, če človek ni res gluha. Na tisoče jih je v rabi. Zdravniška izpričevala in mnogo zahvalnih pism. Gornji aparat se v ušesu skoro ne vidi. En kos K 6 — (zavo) in poštnina 75 vin.) Pošilja se po povračilu ali če se pošlje denar naprej. Prospekti gratis.

ALFRED PLOMBNER, München A 91, Isartelstrasse Nr. 26

+ SUHOST

Edino izvrstno sredstvo za okrepitev in ojačenje, ki ga mnogi zdravniki, kakor govore zahvalna pisma, rabijo v svoji lastni rodovini z izvrstnim uspehom je Demotogen krepilna in življna moka za izpolnitev telesnih oblik vrlo uspešna. V 6 tednih 30 funtov konstatiranih. 11 najvišjih odlik tudi Grand Prix. Dokazano, da presega vsa druga živila. Originalni zavitek okoli 250 gr K 2-50. Dobiva se v lekarnah in drugerjib. Pazite na ime Demotogen, drugo zavrnite.

Razpošilja centrala: 3859-10

BALZAR, Dunaj III., Hauptstrasse 50.
V Ljubljani pri K. Kancu, drogerija.

Ivan Jorgo

urur 3931-7

e. kr. sodne zaprisoženi cenice, trgovce z dragot namni, zlatnine in srebrnine na Dunaju, III/4, Rennweg št. 75.

samo 2 gl.

stane pri meni pristna kvičarska Roskopf remontoarka na sidro. ki teče na kamnih. S sekundnim kazalcem 25 kr. več. Zdržim se vsake kričeče reklame, ker je to poštenega trgovca nedostojno. Delavnica za nove ure in cena popravila Nova vzmet se vstavi v vsake vrste žepno uro za 4 kr. Velik ilustrirani cenik gratis in franco

Nad 100.000 konjskih sil Imamo v napravah sesalnega plina

našega sistema v prometu. Zelo majhna poraba goriva. Najcenejši obrat

Langen & Wolf
tovarna za motorje

na Dunaju, X., Laxenburgerstrasse 53.

Vseobčajne velikosti do 100HP se vedno v delu in se dobivajo v primernem roku.

Naicenejša pot za zdaj!!

Red Star Line

Rdeča zvezda

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja z moderno opremljenimi novimi brzoparniki te solidne

New York družbe pri posteni in snažni postrežbi. Natančno zanesljiv pouk in veljavne listke

Philadelphia

dobite v 51-3

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno. a zastopstvo „Rdeče zvezde“

Franc Dolenc

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zeeland — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

FR. ŠEVČIK v Ljubljani

židovske ulice št. 7

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 52-3

pušk in samokresov

ter sploh vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vaškina naročila se izvršujejo točno in po niski ceni. Vse mere se shranjujejo in samomenjujejo. Pri sušnih naročilih naj se blagoviti vzorec vpošilja.

Ustanovljeno leta 1845.

JOS. REICH

Edini zavod

za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Selenburgove ulice št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

Pariski modercil

Pariski modercil

Alozij Persché

v Ljubljani

Predskofjo št. 21.

Spredej ravna oblika, ne tišči na želodec, priporoča v največji izberi

Vsak dan sveže

pustne krofe

priporoča

J. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za droge, kemikalije, zelišča, cvetje, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirne aparate in potrebnice, kirurģiona obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vošek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in kenjaka. — Zaloga svetih malmeralnih ved in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojni sol, soliter, enojan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanje naročila se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija — 3

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najnižji ceni rama zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Varst. znamka: Sidro.

Varst. znamka: Sidro.

Liniment. Capsici comp.

nadomestilo za 2399-16

Pain-Expeller s sidrom

priznana izberna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.; po 80 h. K 1-40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljene domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljicah s našo varstveno znamko „sidro“ potem je vsakdo prepričan da je dobil orig. izdelek Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Elščina c. 5 nova.

Razpošiljanje vsak dan.

St. 37931.

Razglas.

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane je sklenil v svoji seji dne 17. maja 1904, da se ima katoliško pokopališče pri Sv. Krištofu, ker leži še v obsegu mesta, smislu dvornega dekreta z dne 23. avgusta 1784, št. 2951, opustiti ter s 1. dnem maja 1905 za nadaljne pokopavanje zapreti. Ker pa se je izkazala potreba da se ta rok podaljša, je sklenil občinski svet v svoji seji dne 23. decembra 1905, da se to pokopališče še le s 1. dnem maja 1906 za nadaljne pokopavanje zapre in se še le s tem dnevom začne pokopavati na novem pokopališču.

To se v smislu §. 62 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano z dne 5. avgusta 1887, del. zak. št. 22, javno razglašča z dostavkom, da je proti temu sklepoma občinskega sveta dopustne priziv na deželni odbor kranjski, katerega pa je vložiti najkasneje v 14 dneh, računši od dneva razglasitve teh sklepov v „Slovenskem Narodu“ in „Laibacher Zeitung“, pismeno pri mestnem magistratu ljubljanskem.

Mestni magistrat v Ljubljani, 203 2
dne 11. januarja 1906.

Idealno pohištvo za Vsaki sobi v kras in Moderna oprema.
vsako stanovanje. v veselje gospodinji. Najboljše blago.

Prihranitev prostora kakor tudi denarja!

Velesolidno delo!

Zmerne cene!

Podnevni divan Ponočni postelja.

Izumitelj in lastnik patenta: „Postelja, preminjajoča se v divan“ 257 3
Avstrijski patent št. 28.139. Opreki patent št. 33.004.

DRAGOTIN PUC

založnik pohištva, tapetniški in preprogarski mojster

Dunajska cesta št. 18. Ljubljana Dunajska cesta št. 18.
Odlitovan z zlato medaljo in častnim križcem v Parizu 1904.

Kupi

samo z varstveno znamko „piščoč angel“ 3616 20

gramofon

ki so priznane najboljši in tudi vrlo primerni za priloznostna darila.

Aparate od K 45 — naprej tudi na obruke, prodaja

RUDOLF WEBER

urur v Ljubljani

na Dunajski cesti 20 nasproti kavarni „Evropa“

Novo slov. plošče za gramofon

moški glasovi:
„Naprej zastava Slave“, — „D boji“, — „Slovenske pesmi“, — „Al' me boš kaj rada imela“, — „Zagorski zvonovi“, — „Kje so moja ročice“.

Tamburanje:
„Sokolska koračnica“, — „Lepa naša domovina“.

Naznanilo otvoritve.

Dovoljujeva si p. n. gospodom zdravnikom, slavnim oskrbništvom belušnic, kakor tudi častitemu občinstvu vljudno naznanjati, da sva otvorila dne 1. januarja 1906 v Ljubljani v Selenburgovih ulicah številka 1

podružnico svoje tovarne kirurģično medicinske priprav, obvez, ortopedičnih predmetov in dr.

Najino dolgoletno poslovanje v prvih zavodih Avstrije, Nemčije in Francoske, neštivilne izkušnje, katere sva si nabrala in ureditev najinih strojev, kakor tudi izborna izvežbano delavstvo nama omogoča zadoščati tudi najdalekosežnejšim zahtevam ter tekmovali z vsako konkurenco. Ordinalijske in operacijske sobe opremljena najvestnejše.

Usojava si Vas prositi, da naju blagovolite počastiti s svojimi cenjenimi naročili ter Vas zagotavlja najboljšo izvršitve.

Beleživa se z odličnim spoštovanjem

Brata Hlavka 170-2

tovarna kirurģičnih priprav, obvez, ortopedičnih predmetov itd.

Ljubljana Zagreb Brno
Selenburgove ulice 1. Illica 29. Lichtensteinová ul. 1.

Pristne ruske galoše
„zvezdna znamka“
„PROWODNIK“ v Rigi 37 8-9
so najboljšo.

Prišni samo z zvezdno znamko.
Tovornica
jamči za trpežnost.
Glavno zalogo ima Vaso Petričič v Ljubljani.

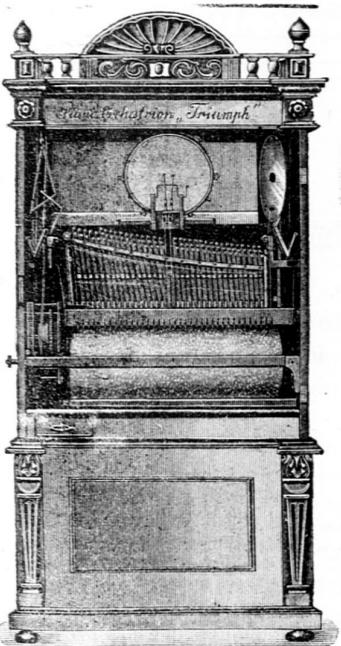

Samo kratek čas!
Razstava
briljantnega slikarstva
v hotelu „pri Slonu“ na Dunajski cesti št. 2.

Razstava zastopa iz Berlina izbajajočo
pozornost zbujujočo iznajdbo
na polju slikanja na blago, žamet, svilo, sukno, platno, les, steklo, ilovico,
asfalte itd. in otvarja damam docela novo torišče ročnih del najodlič-
nejše baže, ki se lahko nauči brez vsakega prejšnjega znanja,
Prijava za pouk se sprejemajo samo kratek čas v razstavi.
Ogledovanje vsak dan od 9. do 5. ure. Vstopnina 20 v.

Plemenitaško posestvo
na Hrvaškem, v bližini Zagreba, 4 km oddaljeno od železniške
postaje, z lepo veliko graščino, zraven še enonadstropna hiša, 3
veliki hlevi za okoli 300 glav živine in mnogo drugega poslopja,
s 150 orali prve vrste njiv in travnikov, zlasti prekrasna leža za
vinograde, se proda za smešno nizko ceno.
Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Direkten nakup od tovarne!

V prosep plesa, kakor tudi z godbo
spremljevanega petja, se kupi dandanes
edino le samograjajoči

**godbeni
avtomat**

z glasovirjem, mandolinami,
zvonkljanjem, kastanjetami,
malim in velikim bobnom,
činelami.

Vsako teh glasbil igra tudi lahko samo zase.
Vsakemu avtomatu se pridá 16 igralnih komadov
in sicer si jih kupec lahko sam izbere. Avtomat
igra za poljuben denar ter se lahko tako uravna,
da igra hitro, počasi, tiho ali glasno, kratko ali dolgo.
Najboljši vir dohodkov za hotelirje, kavar-
narje, gostilničarje, zavode in zasebnike.
Ti avtomati se ne preokupujejo, ampak se dobivajo
naravnost iz tovarne po:

Simonu Kmetetz, Ljubljana
Kolodvorske ulice št. 26.

Cene avtomatov so: 1800, 1200, 900 in 800 K, to pa le, ako se plačuje v me-
sečnih obrokih, pri takojšnjem plačilu pa se dovoljuje 10% popusta. — Delo je prve vrste, so-
lidno, trpežno, elegantno in moderno. — Postrežba je realna in se eno leto jamči. 272-1
Ker je to domača industrija, zato so tudi cene prav nizke.

VITA * VITA
Prirodna rudninska voda
VITA
Najboljši
natronski vrelec.
Po zdravniških priznanjih
odlične zdravilne moči pri:
**obolelostih menjavanja snovi,
diabetes, preobili skalnični
kislini, boleznih mehurja in
ledvic, katarjih: sopil, prebavil.**
Glavna zaloga v Ljubljani pri Mihaelu
Kastnerju. Dobi se tudi v lekarnah in
drogerijah. 7-2

AVGUST REPIC
sodar 3
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem
izdeluje prodaja in popravila
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

V Ljubljani, Zidovske ulice 3

V Ljubljani, Zidovske ulice 3
KAREL JANUŠ
juvelir in zlatar
priporoča svojo veliko zalogo briljantov
in diamantov, zlatnine, srebrnine,
zlatih in srebrnih ur, verižic itd. itd.
Popravila in nova dela
izvršuje točno in ceno v lastni delavnici
v Rožnih ulicah št. 21.

Pri nakupovanju
suknena
in manufakturnega
blaga
se opozarja na trdko
HUGO IHL
v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
najnovejše fašone
po najnižji ceni.

Optični zavod

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. —
Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ni-
česar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.
Družba pletilnih strojev za domače delavce 3477 36
THOS. H. WHITTICK & Co.
Praga, Petrské náměstí 7-156. Trst, Vía Campanile 13-156.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in spričevala
rasnih uradov in najsvitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 3236-16
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

IVAN & NIKOLAJ ŽIC
trgovina z vinom na veliko.
Ladji: „Domitila“ & „Štefanija“
v Pulju v Istri
prodaja vina:
Vino z Visa, rdeče . . . liter po 40 in 42 h Dalmatince, bel . . . liter po 36 in 38 h
Istrijanec, rdeč . . . „ 48 „ 50 „ Cviček (Opollo) . . . „ 34 „ 36 „
Istrijanec, rdeč . . . „ 36 „ 38 „ Teran (iz obranih jagod) . . . „ 40 „ 40 „
bel . . . „ 36 „ 32 „ Muškát (bel, sladek) . . . „ 56 „ 60 „
Dalmatince, rdeč . . . „ 32 „ 34 „
franko kolodvor Pulj v izposojenih posodah, ki se ne uračunajo, pa jih je treba čimprej vrniti
franko kolodvor Pulj. Pošilja se le po povzetju in sicer samo od 56 litrov naprej. Za prirodnost
svojih vin popolnoma jamčiva 158-2

Naznanilo in priporočilo.
Naznanjam vljudno slavnemu občinstvu, da sem otvoril
nožarsko delavnico in trgovino z vsakovrstnimi
noži, škarjami in
z drugimi v nožarsko obrt spadajočimi stvarmi. Poprave, vsakovrstne
brusitve in poliranje se izvršujejo točno. Na zahtevo se ponikljajo
kakršnekoli reči. Za dobrohotno podporo se najtopleje priporoča
Anton Leben, nožar, na Starem trgu št. 15.

Štev. 18/pr. **RAZPIS.** 273-1
Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče službe:
1.) pri deželnem tajništvu
službo konceptnega praktikanta
z adjutom letnih 1200 K in 20% draginjsko doklado.
Pogoj za vsprejem je dovršitev juridično-političnih študij.
2.) Pri deželnem stavbinskem uradu:
a) **službo stavbnega adjunkta**
s plačo 2000 K in aktivitetno doklado 400 K ter 16% draginjsko doklado od
temeljne plače;
b) **službo stavbnega praktikanta**
z adjutom letnih 1200 K in 20% draginjsko doklado.
Posilci za službi pod a) in b) morajo dokazati, da so dovršili tehnične
študije za inženirsko stroko.
Posilci za razpisane službe naj predložijo svoje, z dokazili o starosti, zna-
nju slovenskega in nemškega jezika ter z izpričevali o usposobljenosti oprem-
ljene prošnje
do 20. februarja 1906
podpisane deželni odboru in sicer oni, ki so že v kaki javni službi, potem
predpostavljene oblasti.
Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 16. januarja 1906.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyda“
iz Bremna v
New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.
Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navede-
nega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških želez-
nic dobite v **Ljubljani** edino le pri
EDVARDU TAVCARJU, Kolodvorske ulice št. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. —
Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezpla-
čno. — Postrežba pošena, realna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše
društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tel-
progi iz Bremna enkrat mesečno. 2826-23
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta,
kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Ceno češko posteljno perje!
 5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, jak, mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-; Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 4217-4
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
 pošta Plzen na Češkem.

!!Cenjene dame!!

Fini francoski **moderci**

s pristno ribjo kostjo se dobe pri tvrdki 62-5
Senica & Zupan
 Ljubljana,
 Selenburgove ul. 3.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.
Klobuke cilindre in cepice
 v najnovejših faconah in v velikih izberah — priporoča
Ivan Soklič
 Pod tranco št. 2. Postaja elek. železnice.

Iščem spretnega pomočnika 149 5

ki bi bil zmožen prevzeti vodstvo v prodajnici in delavnici srebrarja. Moral bi biti posebno spreten v izdelovanju cerkvenih priprav in v cizeliranju. Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Alli **loščilo za čarje!** **Ally** **crème na blisk!**
Zahtevajte vedno le Fernolendtove
 izdelke. Samo po njih postane usnje **stanovito** in dobi tudi **najlepši blesk.** — Naprodaj povsod. 20
St. Fernolendt, Dunaj
 c. kr. dvorni dobavitelj. 1095
 Tvojnica ustanovljena 1832.

==Kašelji!==

Kdor tega ne uvaža, se pregreši na svojem lastnem telesu!
Kaiserjeve prsne karamele
 s tremi jekami.
 Zdravniško preizkušeno in priporočeno proti kašlju in hripavosti, kataru, zasliženju in kataru v požiralniku.
 4512 notarsko poverjenih izpovedal potrjuje, da drže, kar obetajo.
 Zavoj 20 in 40 vin.
 Zaloge imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani in pri Ubaldini pl. Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Ancik. — V Idriji v lekarni Daniel Pir. — V Metliki v lekarni Franc Wacha. 3412 13

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova
Poljanski nasip št. 8
 (Reichova hiša.)

Za **predpust**
 sem dobil **krasno blago** za **plesne obleke**

Modna trgovina Henrik Renda
 Ljubljana, Mestni trg 17.

Odlikovani z zlato kolajno v Parizu 1904 in z zlato kolajno in križcem v Londonu 1905.

ANTON PRESKER, krojač
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
 priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.
 Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

ANTON PRESKER, krojač
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
 priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.
 Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Modni kamgarn. **Loško sukno.**
Ostanki
 za polovico cene **Sukneno blago**
 za moške obleke **po najugodnejši ceni**
 priporoča **R. Miklauc**
 Ljubljana 3
 Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene. **Največji izbor**
 Skrbno izdelovanje
 Preobleke. Popravila
L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mestni trg.

Delavnica srebrarja
 združena s prodajnico, ustanovljena leta 1834, na prav dobrem glasu, se odda v Gorici pod ugodnimi pogoji.
 Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
 150-4

Izdelovatelj vozov FRANC VISJAN
 Ljubljana, Rimska cesta št. 11
 priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih **VOZOV.** 44-3

Pravkar izšlo:
 Vošnjak Bogumil
Na razsvitu Ruske študije.
 Ta zanimiva knjiga je pisana objektivno, brez onega neutemeljenega slovanskega navdušenja, pa seveda tudi brez sovražne zagrizenosti. Saj jo je napisal Slovenec, Slovan. Omislil in predstavljal naj bi si jo vsak izobražen Slovenec, da si razbistri svoje predstave in nazore o Rusiji in ruskem narodu. Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem, mu postane jasno. Nesrečna vojna z Japonci, krvavi domači nemiri, sijajni nenadni uspeh revolucije: za vse to moramo iskati in najti pravih vzrokov činiteljev in ciljev. 54-8
 Ukusne opremljena knjiga z izvorno risbo, na ovojnem listu je izšla v založbi
L. Schwentnerja
 v Ljubljani
 Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h, po pošti 30 h več.

Najboljši in najpopolnejši pianino
 se kupi najcenejše za takojšnje plačilo ali tudi na najmanjše mesečne obroke, tudi za provincije, samo naravnost od tvorničarja
Henrika Bremitta,
 c. kr. dvornega založnika
 v Trstu, Via G. Boccaccio 5.
 Katalogi in kondic. gratis in franko.
 66-3

Krojaško strokovno učilišče
 v Ljubljani
 naznanja, da se prične tečaj za pri krojevanje moške obleke
 dne 5. februarja t. l.
 Oglase sprejema do 25. januarja
Alojzij Kunc
 strokovni učitelj
 177 2 Ljubljana, Gosposke ulice 7.

Najcenejše se kupi
 perilo, vence in kravate, šopke moderce za neveste itd. itd.
 pri tvrdki **J. KEBER**
 v Ljubljani
 na Starem trgu št. 9
 in na Sv. Petra cesti št. 31.

NAZNANILO.
 F. S. Nollijev nasl.
STARIHA JOSIP
 stavbni in galanterijski klepar in vodovodni inštalater v Ljubljani, na Vodnikovem trgu šte. 3
 prevzema vsa v to stroko spadajoča dela pod najcenejšimi in najkvalitetnejšimi pogoji.
 V sled 25letnega delovanja kot kleparski predelavec in vodovodni inštalater pri tvrdki F. M. Ecker mu bo mogoče kar najbolj zadovoljiti p. n. naročnike, ki naj blagovolijo z zaupanjem in blagohotnostjo podpirati njegovo podjetje. 151-2

Jedilni list.
 Srna v omaki in makaroni
 Zajec v omaki in makaroni
 Goveja pečenka v omaki in makaroni
 Pljučna pečenka v omaki in makaroni
 Telečji zrezek papriciran in makaroni
 Telečji golaž in makaroni
 Goveji golaž in makaroni
 Jetrca v omaki in makaroni
 Ledice v omaki in makaroni
 Perutnina domača papricirana in makaroni
 Perutnina divja papricirana in makaroni
 Jetrne, krvave klobase in makaroni
 Makaroni s paradajzovo in drug. polivkami
 Makaroni zabeljeni ter s sirom (Parmezan)
 Makaroni „ ter s sladkor. potreseni
 priporoča, posebno za zimski čas velecenj. gospodinjam in oštrjem ter slavnim zavodom v blagohotno vporabo
Tovarna testenin ED. ZELENKA v Ljubljani.
 Ljubljanske testenine priznane najboljši!

Pserhoferjeve kroglice
 edino pristne z rdečim nadpisom „J. Pserhofer“.
 Od časov cesarja Jožefa dalje, torej več nego 120 let znane kot **najstarejše brez bolečin odvajajoče domače sredstvo** in nujno priporočene od mnogih zdravnikov pri vseh posledicah **slabega prebavljanja in zaprtja.**
 1 škatljica s 15 kroglicami 42 h
 1 ovoj s 6 škatljicami 2 K 10 h
 Če se znesek pošlje naprej, velja s poštne prosto pošiljativjo vred:
 1 ovoj . . . 2 K 60 h . . . 4 ovoji . . . 8 K 90 h
 2 ovoja . . . 4 „ 70 „ . . . 5 ovojev . . . 10 „ 50 „
 3 ovoji . . . 6 „ 80 „ . . . 10 ovojev . . . 18 „ 50 h
Edina izdelovalnica: 3845-11
J. Pserhoferjeva lekarna
 na Dunaju, I., Singerstrasse št. 15.

Kdor bi rad kupil ceno
 damsko modno blago, naj gre k **ERNESTU SARKU**
 na Dvorski trg šte. 3.
Kožuhovine
 zaradi pozne sezone **50% pod nakupno ceno.**
 V izložbnem oknu znamenitost prve vrste:
milanska stolnica
 s 300 stolpi.